

Valgfagsnettverket i "IT for lærere" Evaluering våren 2000

**Forskningsleder Torstein Rekkedal, NKI
Førstelektor Monica Johannesen, Høgskolen i Oslo**

Oslo, juni 2000

Innhold

Innledning	4
Sammendrag	4
Beskrivelse av Valgfagsnettverket	4
Resultater fra evalueringen våren 2000	4
Beskrivelse av Valfagsnettverket	7
Organisering	7
Fagene i Valgfagsnettverket	8
Organisering og ansvar for de enkelte fag	8
Brukertilpasning	8
Lokal- og internett	9
Programutvikling Java	9
Systemløsninger	9
Fjernundervisningspedagogikk, nettbasert undervisning og læring	10
Nettsted	10
Studenter	10
Synspunkter fra prosjektdeltakerne og deres vurdering av samarbeidet, problemer, muligheter og utfordringer i prosjektet	12
Oppsummering av prosjektdeltakernes synspunkter	12
Gjennomføringen av studentevalueringen	14
Utsending av spørreskjema	14
Mottatte svar	14
Resultater	16
Kjønn	16
Tabell 2. Respondentenes alder	16
Skoletilknytning	16
Studentenes fagtilknytning	17
Sammenheng mellom skoletilknytning og valgfag	17
Tabell 5. Sammenheng mellom skoletilknytning og valgfag	17
Holdninger til internettbasert fjernundervisning	17
Læringseffekt	18
Internett/WWW-studier en barriere eller en mulighet?	19
Holdninger	20
Sammendrag av holdningsmålingene	21
Studiemateriell på nettet/trykt materiell	21
Fleksibilitet i starttidspunkt og progresjon	21
Begrunnelser for felles oppstart of felles progresjon	22
Begrunnelser for fleksibel modell	22
Generelle erfaringer og synspunkter på Valgfagsnettverket	23
Informasjon på Valfagsnettverkets hjemmesider	23
Erfaringer har du med kursoppmelding, eksamensoppmelding og annen administrasjon	23
Ulempene med Valgfagsnettverket	24
Hvordan kan tilbudet i Valgfagsnettverket gjøres bedre?	25
Nye fag i Valgfagsnettverket	25
Behov for Mellomfagstillegg	26
Synspunkter på de enkelte fagene	26
Brukertilpasning	26
Lokal- og intranett:	29
Fjernundervisningspedagogikk	33

Oppsummering og konklusjoner	36
Prosjektdeltakerne	36
Studentevalueringen	36
Litteratur	38
Appendix 1: Utskrift av studentenes svar på spørreskjemaet.....	39
Spørsmål om kurset du holder på med	39
Fjernundervisningspedagogikk:.....	48
Spørsmål om Valgfagsnettverket.....	49
Andre kommentarer	54
Appendix 2: Spørreskjemaet på WWW	56
Spørreskjema om Valgfagsnettverket i IT for lærere	56
Appendix 3: E-post til studentene om evalueringen.....	69
1. utsending.....	69
2. utsending.....	70
1. purring	71
2. purring	72
Appendix 4: Uttalelser fra prosjektmedarbeiderne.....	73
Høgskolen i Vestfold: Læremiddelutvikling: Brukertilpasning	73
NKI Fjernundervisningen:	73
Høgskolen i Buskerud:	74
Høgskolen i Vestfold: Læremiddelutvikling – Programutvikling med Java	74
Høgskolen i Østfold:.....	75
Høgskolen i Bodø:	76
Høgskolen i Oslo:	76
Kursutvikler	76
Lærer i IT2.....	77

Innledning

Valgfagsnettverket i IT for lærere innebærer et samarbeid mellom seks institusjoner om utvikling og gjennomføring av valgemner i 10 vekttallsenheten "IT for lærere 2". Valgemnene gjennomføres som fjernundervisning. Første utprøving av valgemnene i nettverket ble gjennomført skoleåret 1999-2000.

Denne rapporten representerer en viktig del av prosjektets evalueringsarbeid for det første undervisningsåret i gjennomføringsfasen. Rapporten beskriver prosjektet og forutsetningene for evalueringsarbeidet. Resultatdelen av rapporten er først og fremst basert på studentenes svar på et web-basert spørreskjema presentert på Valgfagsnettverkets sider. I tillegg presenteres også et sammendrag av prosjektdeltakernes erfaringer vedrørende samarbeid og prosjektutvikling basert på uttalelser fra noen av prosjektmedarbeiderne.

Sammendrag

Beskrivelse av Valgfagsnettverket

Valgfagsnettverket i IT for lærere er et SOFF-støttet prosjekt som går ut på å samarbeide om utvikling og levering av undervisning knyttet til valgemner i studiet "IT for lærere 2". I prosjektperioden fra 1999 til våren 2000 har seks institusjoner vært involvert i samarbeidet.

Prosjektet tar sikte på gjennom et organisatorisk samarbeid å gjøre det mulig for institusjonene til å tilby sine studenter et relativt bredt spekter av valgemne innen rammen for 10 vekttallsenheten "IT for lærere 2". Dette gjøres ved at alle deltakende institusjoner utvikler ett eller flere innen nettverket. Valgemnet tilbys som fjernundervisning til alle studentene ved de deltakende institusjoner. Fjernundervisningstilbudene administreres av NKI Fjernundervisningen, mens den enkelte fagansvarlige institusjon utvikler fagtilbudet og gjennomfører den nettbaserte undervisningen. Således tar prosjektet sikte på å vinne erfaringer med faglig og organisatorisk samarbeid, økonomiske løsninger, faglig-pedagogisk utviklingsarbeid og gjennomføring av nettbasert undervisning.

Valgfagsnettverket tilbød i skoleåret 1999-2000 syv ulike valgemner:

Læremiddeltilpasning – Brukertilpasninger

Læremiddeltilpasning – Systemløsninger

Læremiddeltilpasning – Programutvikling med Java

Læremiddeltilpasning – Programutvikling med Visual Basic

Lokal- og intranett

Fjernundervisningspedagogikk, nettbasert undervisning og læring

Jenter og IT i skole og samfunn.

Valgemnet "Jenter og IT i skole og samfunn" fikk bare en påmeldt og "Læremiddeltilpasning – Programutvikling med Visual Basic" ingen og ble følgelig ikke gjennomført i studieåret 1999/2000.

Resultater fra evalueringen våren 2000

Uttalelser fra prosjektmedarbeiderne

Uttalelsene fra prosjektdeltakerne er i hovedsak positive til samarbeidet i Valgfagsnettverket. Prosjektdeltakerne ser det som positivt av skolen gjennomnettverket kan tilby flere alternativer som valgemner. Samarbeidet har ført til personlig utbytte i form av faglig og pedagogisk utvikling. Erfaringene fra prosjektet har positiv overføringsverdi til andre aktuelle prosjekter. Samarbeidet kan føre til bedre studentrekruttering på sikt og samarbeidet kan gi

både pedagogisk bedre tilbud og mer kostnadseffektive løsninger. Prosjektdeltakerne er generelt fornøyd med prosjektstyringen. Prosjektdeltakerne opplever også fra sin kontakt med studentene at studentene er fornøyd med løsningene. Samarbeidet har gitt grunnlag for videre utvikling av IT for lærere, blant annet i form av utvikling av et mellomfagstillegg. Samarbeidet har også resultert i faglig utvikling i form av samarbeid om skriving av fagartikler etc.

Studentevalueringen

Studentevalueringen ble gjennomført ved hjelp av et web-basert spørreskjema. Totalt fikk vi 27 svar (59% av 46). Svarprosenten ville antagelig ha vært høyere om vi ikke hadde hatt tekniske problemer knyttet til mottak av svarene fra web-skjemaet.

Vi gjorde et forsøk på å måle generelle holdninger til læring på Internett. Svarene er gjennomgående positive ved at studentene mener det er mulig å få fullt læringsutbytte gjennom nettbaserte studier, og de fleste vil være villig til å ta nettbaserte studier ved en senere anledning eller anbefale nettbaserte studier til andre.

Erfaringsmessig foretrekker mange studenter å lese på papir fremfor å lese på skjerm. Blant våre respondenter spriker svarene, ved at omtrent halvparten foretrekker at de også får tilsendt web-basert studiemateriell i trykt form. Når det gjelder undervisningsmodell, fleksibel modell med individuell oppstart og progresjon eller modell med fast oppstart og gruppebasert progresjon, er også oppfatningene delte. Studentgruppen deler seg omtrent på midten med hensyn til foretrukket modell. Det er en tendens til at deltakere fra NKI (som tar hele studiet som fjernundervisning i en fleksibel modell) er mest positive til en slik løsning. Mange av studentene argumenterer for gruppebasert gjennomføringsmodell ut fra at det passer best med de øvrige fagene i studiet. Drahjelp fra medstudenter og samarbeid er også viktige begrunnelser. Begrunnelser for fleksibel modell ligger først og fremst i behovet for individuell frihet på grunn av at de er i jobb og at det er vanskelig å planlegge tiden som er tilgjengelig for studier.

Når det gjelder generell erfaringer knyttet til informasjon på Valgfagsnettverkets sider og administrative forhold er studentene gjennomgående positive. Negative forhold som nevnes synes små og bagatellmessige.

På spørsmål om fordeler med Valgfagsnettverket nevner studentene først og fremst den økte bredde i valgmulighetene. Andre nevner spesielt fordelene med den nettbaserte undervisningen og fleksibiliteten knyttet til fjernundervisning. Fjernundervisning som form påpekes også som en fordel fordi formen nettopp gir erfaring i denne sammenhengen mellom fag (IT) og studieform. Med hensyn til ulemper nevner studentene at kontakten med lærer blir dårligere og mangel på gruppekommunikasjon i fjernundervisningen. Begge forhold er aspekter en bør ta tak i for forbedring av tilbudet.

Studentenes forslag til forbedring av tilbudet går først og fremst på at kommunikasjonen mellom studenter og mellom lærer og studenter på nettet må bli bedre (både kvalitativt og kvantitativt). Videre nevnes forhold knyttet til lærematerialet – det bør kunne gjøres mer variert, eksempelvis gjennom bruk av lyd og video. Det ytres også ønske om flere institusjoner og fag med i nettverket.

Spørreskjemaet tok også opp en rekke spørsmål knyttet til det enkelte kurs. I denne forbindelse har vi bare fått synspunkter på kursene, Brukertilpasning, Lokal- og intranett og

Fjernundervisningspedagogikk. I det store og hele synes det som studentene relativt godt fornøyd med sine erfaringer i alle fagene. Generelt ønsker de mer kommunikasjon med medstudenter og større involvering fra lærer. Brukertilpasning synes å ha hatt noen startproblemer som synes å henge sammen med at kurset var nyutviklet og at informasjonen til studentene i startfasen var noe mangelfull. Lokal- og intranettfaget synes å ha lidd under problemer knyttet til laboratorieøvinger og praksis.

Studentene påpeker i alle tre fagene at lærerne må være aktive, at de må involvere seg, sette i gang og styre diskusjoner, at de skal motivere og svare raskt og konstruktivt på henvendelser fra studentene.

Beskrivelse av Valgfagsnettverket

Organisering

Valgfagsnettverket i IT for lærere er et SOFF-støttet prosjekt som går ut på å samarbeide om utvikling og levering av undervisning knyttet til valgemner i studiet "IT for lærere 2". Prosjektet har til hensikt å utvikle flere valgemner som alle tilbys til studentene i de deltakende institusjoner. I tillegg skal prosjektet vinne erfaringer i organisatorisk og økonomiske forhold knyttet til et slikt samarbeid og etablere en avtale som kan fungere i ordinær drift.

Prosjektet består av forpliktende samarbeid mellom fem offentlige og en privat høyskole. En prosjektorganisasjon er etablert med prosjektleder og styringsgruppe bestående av representanter fra ledelsen ved tre av de samarbeidende institusjonene: Høgskolen i Oslo, NKI Fjernundervisningen/Den Polytekniske Høgskolen og Høgskolen i Bodø. I tillegg er det en prosjektgruppe med medlemmer fra de seks deltakende institusjoner: Høgskolen i Buskerud, Høgskolen i Vestfold, Høgskolen i Østfold, Høgskolen i Bodø, NKI Fjernundervisningen og Høgskolen i Oslo. Prosjektansvarlig er Høgskolen i Oslo, Avdeling for lærerutdanning, ved høgskolelektor Monica Johannesen og førsteamanuensis Leikny Øgrim.

Prosjektet har laget en evalueringsplan der to hovedområder er gjenstand for evaluering, nemlig 1) didaktikk/undervisning/læring og 2) samarbeid i prosjektet. I henhold til evalueringsplanen skulle våren 1999 brukes til å utvikle undervisningsopplegg i de enkelte valgemnene, samt utvikle organisatoriske og økonomiske samarbeidsplaner. Dett er gjennomført. Høsten 1999 og våren 2000 skulle brukes til å starte valgemnene og begynne datainnsamling i forhold til en sluttevaluering høsten 2000.

En organisatorisk samarbeidsmodell er utviklet og undertegnet av de samarbeidende parter. Modellen regulerer deltakernes plikter og rettigheter i prosjektet, rettighetene til materiale som blir utviklet og/eller brukt i prosjektet, økonomiske samarbeidsforhold som prosjektfinansiering, vederlag for deltakelse og utvikling i prosjektet og prising av valgemnene, samt organisering av studentkontakt. I korte trekk kan vi si at i inneværende periode har den enkelte institusjon det faglige ansvaret både for utvikling av og undervisning av sitt eget valgemne, mens NKI Fjernundervisningen står for det meste av student- og eksamensadministrasjon.

Prosjektet har utviklet et eget nettsted for prosjektadministrative formål:

<http://home.hioslo.no:8085/valgfagsnettverk/>

NKI Fjernundervisningen og Høgskolen i Oslo gjennomførte et samarbeid om et pilotprosjekt med valgemnet Systemløsninger studieåret 98/99. NKI Fjernundervisningen har som prosjektdeltaker gjennomført en evaluering av pilotprosjektet (Rekkedal 1999)

(<http://www.nettskolen.com/alle/forskning/44/systemlosninger.html>). Høgskolen i Oslo har tidligere gjennomført et eksperiment med valgemnet "IT og jenter i skole og samfunn" som fjernundervisning. Erfaringer fra eksperimentet er oppsummert i artikkelen "Seminarbasert læring over avstand" (Øgrim 1999)

(<http://www.kunnskapstorget.org/pedforum/ikt/jentekurset.htm>).

Fagene i Valgfagsnettverket

Studentene i Valgfagsnettverket hadde i utgangspunktet syv valgemenner å velge mellom. Fire ulike fagplaner for tre valgemenner under rammeplanen er utviklet. Det gjelder valgemenne Systemløsninger, Brukertilpasning og to varianter av Programutvikling, en med Java og en med Visual Basic. I tillegg er det utviklet fagplaner for tre nye valgemenner, og Valgfagsnettverket har fått disse midlertidig godkjent av KUF. Det betyr at studenter ved alle høgskolene i Valgfagsnettverket kan få godkjent de nye valgemenne som en del av IT for lærere 2 ved den institusjon de er tatt opp som student. De nye valgemenne er Lokal- og intranett, Jenter og IT i skole og samfunn og Fjernundervisningspedagogikk. Seks av de syv valgemenne er ferdig utviklet. Unntaket er Programutvikling med Visual Basic, som er under utvikling.

Valgemenne har ulike pedagogisk tilnærming. Noen har fast studiestart og progresjon, andre har fri studiestart og progresjon. Håndtering av kommunikasjon og studentadministrasjon er løst ulikt, ved at noen overlater hele eller enkelte elementer til NKI Fjernundervisningen, mens andre har hånd om alt selv. Studiestart på de fleste valgemenne var satt til 15. oktober. Erfaringene med dette vil bli oppsummert i den endelige evalueringsrapporten.

De aktive studentene fordelte seg i skoleåret 1999-2000 slik:

Læremiddeltilpasning - Brukertilpasning: 17, Læremiddeltilpasning - Programutvikling med Java: 3 og Lokal- og intranett: 16. Disse fagene hadde fast oppstart og siktet mot eksamen våren 2000.

Læremiddeltilpasning - Systemløsninger: 6, og Fjernundervisningspedagogikk, nettbasert undervisning og læring: 2. Disse fagene har fri studiestart og fri progresjon.

Valgemnet *Jenter og IT i skole og samfunn* ble vedtatt ikke igangsatt høsten 1999 på grunn av at det var for få interesserte. *Læremiddeltilpasning - Programutvikling med Visual Basic* har vært under utvikling og ble heller ikke valgt skoleåret 1999-2000.

Ved evalueringstidspunktet (april 2000) var det totalt er altså 46 studenter registrert i Valgfagsnettverket.

Organisering og ansvar for de enkelte fag

NKI Fjernundervisningen (NKI Nettskolen) har ansvar for administrasjon av nettstedet, påmelding til fag og påmelding til eksamen. Nettstedet gir pekere til de aktuelle kursene.

Fag som ble tilbudt skoleåret 1999-2000 er kort beskrevet nedenfor. (Beskrivelse av fagene er hentet fra fagets web-sider).

Brukertilpasning

Høgskolen i Bodø har ansvar for faget og undervisningen. Gjennomføringen skjer på NKI Nettskolens administrative system, men er organisert og tilrettelagt av Høgskolen i Bodø.

Beskrivelse av kurset

Bruk av IKT i opplæring - og spesielt i tilpasset opplæring - er hovedtema for dette valgemnet. Det gjelder da å tilpasse bruken av IKT til enkelteleven enten vedkommende er såkalt "normalfungerende" eller er definert å ha behov for spesielt tilrettelagt undervisning. IT

eller EDB som en tidligere brukte som begrep, har en 15-årig historie som redskap i spesialundervisningen.

Det er altså klart at alle elevene skal kunne gjøre seg nytte av IKT i sine læringsaktiviteter. Men er det slik at alle elevene kan bruke f.eks. en PC, og er det slik at alle mennesker like enkelt kan utnytte disse redskapene som blir stilt til disposisjon? Selvsagt ikke. I en skole for alle der praktisk talt alle elevgrupper er representert - fra de som lærer meget sakte til de som lærer svært fort, fra elever med fysiske og psykiske handikap til elever med unike fysiske og mentale evner - vil det være slik at selve mulighetene for å ta i bruk IKT i læringsarbeidet vil være forskjellige.

Tema for dette valgemnet er derfor nettopp dette: IKT - og i de fleste tilfelle PC-en - vil måtte tilpasses det enkelte individ.

Lokal- og intranett

Høgskolen i Østfold har ansvar for faget og undervisningen. Gjennomføringen skjer på Høgskolen i Østfolds egen server.

Beskrivelse av kurset

Lokal- og Intranett er et nettbasert kurs ved Høgskolen i Østfold. Det betyr at man kan ta kurset både som nær- og fjernstudent. I ingen av tilfellene vil det bli avholdt tradisjonelle forelesninger.

Kurset er organisert rundt to sentrale redskaper: arbeidsboka og lab-øvelsene.

Arbeidsboka er et verktøy som skal reflektere studentens arbeid med kurset. Den er den røde tråd som driver kurset fremover. Arbeidsboka er knyttet til noen faglige temaer, men ellers er det opptil studenten å fylle den.

Lab-øvelsene skal gi praktisk erfaring med å installere og drifte et nettverk. Det er to lab-øvelser. En med fokus på lokalnett og en med fokus på intranett. Lab-øvelsene vil bli organisert ved HiØ.

Programutvikling Java

Høgskolen i Vestfold har ansvar for faget og undervisningen. Gjennomføringen skjer på Høgskolen i Vestfolds egen server.

Beskrivelse av kurset

Kurset gir en innføring i grunnleggende prinsipper for programutforming og programmering av datamaskiner rettet mot skole og opplæring. Her inngår læring av aktuelle programmeringsteknikker for å bygge opp undervisningen rundt treningsprogrammer for ulike pedagogiske problemstillinger. Med utgangspunkt i pedagogiske idéer blir det mulig å realisere idéene i datamaskinprogrammer.

Systemløsninger

Høgskolen i Bodø er faglig ansvarlig. Undervisningen gjennomføres av NKI og skjer på NKI Nettskolens administrative system for nettbasert undervisning.

Beskrivelse av kurset

Dette kurset gir en innføring i systemering og i den forbindelse enkel bruk av Access.

Systemering er en del av arbeidet med å utvikle et informasjonssystem. Mer presist sier vi at systemering er analyse og utforming av et informasjonssystem.

Dette kurset skal gi en forståelse for hva systemering er og hvilke arbeidsoppgaver som inngår i systemeringen. Vi går igjennom de grunnleggende begrepene og tar opp noe av teorien innen faget. Vi viser eksempler på noen systemeringsmodeller og systemeringsmetoder. Kunnskapen om systemering konkretiseres gjennom bruk av databaseverktøyet Access til å realisere deler av det spesifiserte systemet og for å gjennomføre prototyping.

Fjernundervisningspedagogikk, nettbasert undervisning og læring

NKI Fjernundervisningen/Den Polytekniske Høgskolen er faglig ansvarlig og gjennomfører undervisningen som skjer på NKI Nettskolens administrative system for nettbasert undervisning.

Beskrivelse av kurset

Valgemnet "Fjernundervisningspedagogikk - Nettbasert undervisning og læring" består av 6 studieenheter. Faget og kurset er bygd opp rundt to kurs ved NKI Nettskolen. Det første av disse, "Lærer i fjernundervisning" utgjør den første studieenheten. Denne gir en innføring i fjernundervisningsfeltet med hovedvekt på fjernundervisning, fjernlæring og skriftlig kommunikasjon. Arbeidet med denne delen avsluttes med en innsending der hovedoppgaven består i å vurdere dette NKI-kurset som et "case". Resten av kurset består av "Introduction to International On-line Education". Dette tar opp sentrale problemstillinger i nettbasert læring. Denne kursdelen foreligger på engelsk. Den omfatter 5 studieenheter. Hver studieenhet avsluttes med en innsending til lærer. Kurset forutsetter også et antall bidrag i "klassens Forum".

Vår pedagogiske grunnlagsfilosofi er at studiearbeidet bygger på et "eksemplarisk" prinsipp, det vil si at det er en sammenheng mellom innhold og form, slik at både kursmateriellet, organiseringen og deltakernes og lærerens aktiviteter utgjør et vesentlig erfaringsmateriale for arbeid og refleksjon i faget. Dette prinsippet er spesielt vektlagt i studieenhet 1 som bygger på NKI-kurset "Lærer i fjernundervisning".

Kurset "Lærer i fjernundervisning" fungerer dermed spesifikt som en faglig kunnskapsbase og et erfaringsgrunnlag og i form av et "case" som grunnlag for vurdering av viktige prinsipper for fjernundervisning og læring på nettet. Slik sett har kurset spesifiserte faglige mål og et faglig innhold som er definert som teoripensum og dermed inngår i grunnlaget for eksamen. I tillegg har denne delen som et hovedmål at studenten ut fra teori og praksis skal kunne vurdere kurset, undervisningen og læringsformen slik kurset gjennomføres som nettbasert undervisning ved NKI.

Nettsted

Alle valgemnene er knyttet opp mot Valgfagsnettverkets nettsted (<http://www.nettskolen.com/studium/valgfagsnettverk/>), der også påmelding til valgemne og eksamen foregår.

Studenter

Bare NKI, Høgskolen i Bodø og Høgskolen i Oslo hadde egne studenter i Valgfagsnettverket skoleåret 1999-2000. Studentene ved Høgskolen i Bodø og ved Høgskolen i Oslo tok "IT for lærere 2" som ordinært deltids videreutdanningsstudium. For disse skiller altså gjennomføringen av valgemnet seg ut ved at dette faget tas som fjernundervisning (ved egen

eller annen institusjon). Valgemnet (avhengig av fag) var organisert enten med fri oppstart og fri progresjon eller med fast oppstart og progresjon mot eksamen våren 2000. Enkeltstudenter kan ha fått anledning til å utsette eksamen.

Studentene ved NKI tar normalt alle fagene som nettbasert fjernundervisning med fri oppstart og fri progresjon. For dem er altså valgemnet i gjennomføringsform tilsvarende andre fag i studiet og i samsvar med den form de har valgt for sine studier. NKI-studentene er også knyttet til Høgskolen i Bodø som har det faglige ansvar og som arrangerer eksamen. Fjernundervisningspedagogikk arrangeres fullt ut av NKI Fjernundervisningen/Den Polytekniske Høgskolen med midlertidig godkjenning fra KUF som del av Valgfagsnettverket.

Synspunkter fra prosjektdeltakerne og deres vurdering av samarbeidet, problemer, muligheter og utfordringer i prosjektet

Samarbeidet i prosjektet er blitt fortløpende diskutert i prosjektmøtene, da prosjektets utgangspunkt både var å vinne erfaringer med økonomiske og administrative løsninger og med faglig-pedagogiske løsninger i nettverket. Synspunktene nedenfor er kommet inn etter spesiell anmodning fra prosjektleder i forbindelse med evalueringen. Svarene er basert på følgende forespørsel fra prosjektet som ble sendt prosjektdeltakerne som e-post:

"Tiden er nå inne for å evaluere og samle noen inntrykk fra samarbeidet i Valgfagsnettverket. Jeg vil derfor be dere om å skrive et kort erfaringsnotat (max 1 side) fra din rolle som prosjektdeltaker, hvor du sier noe om det du har opplevd som positivt og negativt knyttet til Valgfagsnettverket."

Svarene er gjengitt i Appendix 4. Nedenfor følger sammendrag og konklusjoner basert på synspunktene som ble returnert prosjektlederen:

Oppsummering av prosjektdeltakernes synspunkter

Positive synspunkter/erfaringer	Negative/utfordrende synspunkter/erfaringer
• Tilby flere godkjente valgemner /bedre tilbud til studentene (3)• Egne kurstilbud bedre kjent og anerkjent• Flere studenter på sikt• Utvikling av mellomfag• Erfaringer om samarbeid som kan brukes i andre prosjekter framover (2)• Samarbeid i arbeidsgruppen kreativt og godt (2)• Bidrag med artikler og foredrag• Arbeidsmøter positive og oppklarende• Ønsker fortsatt deltakelse/samarbeid• Ryddig prosjektstyring og klare mål• Studentene fornøyd med administrering i Valgfagsnettverket• Studentene er forberedt på å være FJ-studenter	• Praktisk arbeid med administrasjon/web-tjenester for Valgfagsnettverket• Manglende avtale mellom HiBo og NKI om kurset "Brukertilpasning"• Manglende kurs fra HiBu• Liten engasjement fra studenter innmeldt via Valgfagsnettverket• Kursoppleggene fortsatt preget av "brevkurs" form• Manglende interaksjon i kursformen• Samarbeid i "brukertilpasning" har kun fungert som deling av arbeidsoppgaver• Manglende ressurser til utvikling av kurs• Andre kurstilbud lukket for gjennomsyn• Manglende fokus på hvordan deltakere kan utveksle erfaringer og lære av hverandre/Faglig ensom. (2)• Ensidig fokus på praktiske løsninger for å holde orden på studenter/eksamen og utbetalinger.• Uklare (ikke godt nok synliggjorte) krav til utstyr for å følge et kurs• Kommunikasjonen med Østfold har til tider vært uklar, med hensyn til forholdet lærerutdanning/informatikk

Forslag til forbedringer/erfaringer gjort

- Har gjennomført samling i kurset "JAVA" etter oppfordring fra studenter
- Påse at studenter som avbryter kurser/studiet blir registrert i administrativt apparat og at melding kommer til kursleverandøren.
- Burde det vært frister for innlevering?
- Liten etterspørsel etter veiledning (godt kurs eller?)
- De av valgemnene som har lab-øvelser, bør lage korte og praktisk gjennomførbare oppgaver og presentere disse tidlig i studiet. Slike praktiske forordninger tar tid å legge til rette for
- Må muligens jenne på kravet om fast progresjon for å få deltakelse på kurs, men det vil igjen utfordre ønsket om seminarbasert kurs
- Det må oppsummeres om det er et krav til at studenter skal ha tilgang til testmaskiner lokalt
- Timeplanlagt studietid for nærstudenter blir i liten grad benyttet til FJ-studiene (ser ut til at denne delen av studiet lett utsettes)
- Må vi være tro mot Valgfagsnettverket, både med hensyn på veiledning i valgprosessen og i forhold til tilbud til egne lærerstudenter

Gjennomføringen av studentevalueringen

Utsending av spørreskjema

I og med at studentene var geografisk spredt og at undervisning og læring var basert på bruk av Internett valgte vi å lage et web-basert spørreskjema. Informasjon om evalueringen med anmodning om å besvare skjemaet ble sendt til alle registrerte studenter i Valgfagsnettverket 13.3.2000. Tidspunktet ble valgt ut fra en ønske om at studentene skulle ha mest mulig erfaring (ha studert så lenge – og eventuelt så mye som mulig), samtidig som vi regnet med at utsending av spørreskjema like før eksamen ville kunne påvirke svarprosenten i negativ retning. Brevet til studentene inneholdt klikkbar lenke til spørreskjemaet på WWW. Studentene ble også gjort oppmerksomme på at de også kunne ta utskrift av skjemaet og sende det i posten om de skulle foretrekke det.

Dessverre skiftet NKI e-postserver få dager etter utsendingen av skjemaet. Det ga en feil som førte til at programmet for innsending av svarene ikke fungerte. Dessverre tok det lang tid før feilen ble oppdaget.

Vi sendte derfor ut nytt brev med anmodning til studentene om å besvare skjemaet. Dette gikk ikke ut før i slutten av april. Antagelig hadde et relativt stort antall av studentene besvart spørreskjemaet tidligere. Selv om vi gjorde vår beste for å overtale studentene til å besvare på nytt, er det klart både av de mottatte svar og av manglende respons at feilen har uheldige virkninger for både svarprosent og innholdet i svarene. Mange av spørsmålene var forutsatt å gi verbale svar og kommentarer. Studenter som har brukt tid på å gi sitt svar en gang, er naturlig nok mindre motivert til å skrive omfattende svar i en ny omgang. Likevel er vi rimelig godt fornøyd med kvantitet og kvalitet i mottatte svar. Vi purret to ganger etter den nye utsendingen. E-postbrevene med informasjon om studentevalueringen er gitt i Appendix 3.

Mottatte svar

Etter 2. purring hadde vi mottatt totalt 28 svar. 7 av disse ble mottatt før vi anmodet studentene om å besvare skjemaet på nytt. Ved gjennomgang og analyse av svarene kunne vi avgjøre at en av de 7 studentene som hadde besvart opprinnelig, hadde svart på nytt. Det første svaret ble derfor kassert. 2 av studentene sendte svaret sitt på papirskjema sendt i posten.

Totalt fikk vi dermed en svarprosent på $27/46 \cdot 100\% = 59$.

Tabell 1. Hvor mye av valgmenyet er gjennomført?

Del gjennomført	n	%
Lite	3	12
Omtrent halvparten	9	35
Mesteparten	12	46
Fullført alt	2	8
Totalt	26	101

Ubesvart: 1

De aller fleste av svarene oppgir å ha fullført så mye av studiene i valgemnet ved svartidspunktet at vi kan regne med at de har tilstrekkelig grunnlag for å uttale som om faget, undervisningen og studiene.

Resultater

Kjønn

Blant respondentene på spørreskjemaet er det 16 menn (61,5%) og 10 kvinner (38,5%). En har ikke oppgitt kjønn.

Alder

Tabell 2. Respondentenes alder.

Alder	n	%	kum. n	kum. %
Under 20 år	-	-		
20-29 år	10	39	10	39
30-39 år	5	19	15	58
40-49 år	10	39	25	96
50-59 år	1	4	26	100
Over 60 år	-	-		
Totalt	26	101		

Ubesvart: 1

Naturlig nok er ingen av svarene under 20 år. Det er heller ingen som er over 60 år. De fleste er enten mellom 20 og 30 år eller mellom 40 og 50 år. Det kan tenkes at dette er naturlig i forhold til etablering, familie og forpliktelser. Mange lærere mellom 30 og 40 år vil sannsynligvis ha ansvar for mindre barn, noe som gjør det mindre fristende å delta i deltids videreutdanning. Sett i forhold til fagets egenart, er det grunn til å merke seg at det er relativt mange i aldersgruppen mellom 40 og 50 år.

Skoletilknytning

Tabell 3. Studentenes skoletilknytning (den institusjon de er registrert som "IT for lærere 2"-student).

Skoletilknytning	n	%
NKI	8	31
Høgskolen i Bodø	8	31
Høgskolen i Oslo	10	39
Totalt	26	101

Ubesvart: 1

Det er bare NKI fjernundervisningen, Høgskolen i Bodø og Høgskolen i Oslo som tilbyr IT for lærere 2 i valgfagssamarbeidet skoleåret 1999-2000. Høgskolen i Buskerud hadde ingen fag eller studenter med i nettverket, mens Høgskolen i Østfold tilbød kurset Lokal- og intranett, mens Høgskolen i Vestfold tilbød Programutvikling med Java som fjernundervisning over nettet til studenter i Valgfagsnettverket.

Studentenes fagtilknytning

Tabell 4. Studentenes valg av fag i nettverket.

Fag	n	%
Systemløsninger	1	4
Brukertilpasning	11	41
Fjernunderv. ped.	2	7
Lokal- og intranett	13	48
Totalt	26	100

Ubesvart: 1

I tillegg til fagene ovenfor har et antall studenter tatt faget Programutvikling med Java ved Høgskolen i Vestfold. Ingen av disse har besvart spørreskjemaet, bortsett fra en student som oppgir å ha påbegynt Javakurset, men som siden har byttet til Lokal- og intranett fordi kurset var for krevende.

Sammenheng mellom skoletilknytning og valgfag

Tabell 5. Sammenheng mellom skoletilknytning og valgfag.

Valgfag	Ansvarlig skole	Skoletilknytning						Sum	
		NKI		HiBo		HiO			
		n	%	n	%	n	%	n	%
Systemløsninger	NKI	1	13	-	-	-	-	1	4
Brukertilpasning	HiBo	4	50	6	75	1	10	11	42
Fjernu.v.ped	NKI	2	25	-	-	-	-	2	8
Lokal- og intranett	HiØ	1	13	2	25	9	90	12	46
Totalt		8	101	8	100	10	100	26	100

Ubesvart: 1

Tabell 4 viser sammenhengen mellom hvor studentene kommer fra og hvilket valgfag de har valgt. NKI-studentene sprer seg på tilbudene ved at de har valgt tilbud både innen egen institusjon og tilbud ved de andre institusjonene. Studentene ved Høgskolen i Bodø har i stor grad valgt tilbudet som er gitt av egen høgskole over Valgfagsnettverket. Høgskolen i Oslo kansellerte eget valgfag. De fleste studentene fra Høgskolen i Oslo, som har besvart skjemaet, har valgt Lokal- og intranett fra Høgskolen i Østfold.

Holdninger til internettbasert fjernundervisning

I flere sammenhenger har vi undersøkt studenters holdninger til internett-/WWW-basert fjernundervisning ved bruk av spørreskjema med et antall påstander som skal avkrysses fra "helt enig" til "helt uenig" på en 5-gradert "Likert-skala". I vår sammenheng ble målingene først foretatt i forbindelse med et Leonardo-prosjekt med deltakere fra Italia, Irland og Norge som hadde studert ulike fag på ulikt nivå, med ulike gjennomføringsmodeller og ulikt omfang (Rekkedal & Paulsen 1997, Rekkedal 1999, Keegan & Rekkedal 2000). Erfaringene i de ulike sammenhengene var generelt svært positive. De samme spørsmålene ble benyttet i forbindelse med et pilotundersøkelse innen valgfagsnettverket (Rekkedal 1999) med tilsvarende resultater. I forbindelse med analysene nedenfor har vi behandlet alle respondentene samlet. Det kunne vært interessant å se på forskjeller eksempelvis mellom NKI-studentene og studentene ved Høgskolen i Oslo/Høgskolen i Bodø, først og fremst fordi NKI studentene i utgangspunktet har valgt fjernundervisning, mens de øvrige studentene ellers deltar i ordinær

undervisning, der organiseringen av valgemnet skiller seg ut og tilbys i en form de i utgangspunktet ikke hadde valgt. Deres erfaring med nettbasert undervisning er kun som et supplement til stedbunden undervisning (Johannesen, 2000). På grunn av det relativt lille antall blir det lite meningsfylt å kjøre statistiske analyser for slike problemstillinger, men vi vil likevel kommentere slike sammenhenger ut fra materialet.

Læringseffekt

Tabell 6. På bakgrunn av min deltakelse i kurset/kursene mener jeg at det er mulig å få fullt læringsutbytte gjennom kurs som undervises på WWW.

Mulig å få fullt læringsutbytte	n	%
Helt enig	4	15
Enig	15	58
Usikker	2	8
Uenig	4	15
Helt uenig	1	4
Sum	26	100

Md = 2.1

Ut fra svarene kan vi konkludere at de aller fleste studentene er positive til påstanden. NKI-studentene er mer positive enn de øvrige studentene. 7 av 8 NKI-studenter svarer positivt, ingen negativt (Md=1.9). Når det gjelder fag, skiller faget Lokal- og internett seg ut i negativ retning ved at en lavere prosentandel er enig og en høyere prosentandel er uenig i påstanden (Md=2.3).

Neste spørsmål ble presentert i negativ form og gjelder en slags subjektiv tenkt sammenlikning. Av svarene på tidligere undersøkelser synes det vanskelig å foreta en slik tenkt sammenlikning - studentene har jo ikke erfaring med samme/tilsvarende kurs i annen studieform.

Tabell 7. Min læring i kurset ble dårligere fordi kurset ble undervist over Internett/WWW.

Læringen ble dårligere	n	%
Helt enig	2	8
Enig	4	15
Usikker	10	39
Uenig	5	19
Helt uenig	5	19
Sum	26	100

Md = 2.8

Noen flere studenter er uenig enn enig i påstanden. De fleste er usikre, naturlig nok, i og med at de ikke har studert faget på annen måte. Fordi dette spørsmålet ble stilt i negativ form har vi snudd verdiene ved utregning av medianen, slik at uenighet (dvs. positiv holdning til undervisningen) gir lav medianverdi.

Igjen er det slik at NKI studentene er mer positive ved at flere er uenige i påstanden (Md=2.6). Når det gjelder fag, viser resultatene klart at det faget som skiller seg ut i negativ retning er faget Lokal- og internett (Md=3.3).

Tabell 8. Mine læringsresultater i kurset var like gode som i et ordinært kurs med lærerledet undervisning i klasse.

Læringen like god som i ordinært kurs	n	%
Helt enig	2	8
Enig	5	19
Usikker	13	50
Uenig	4	15
Helt uenig	2	8
Sum	26	101

Md = 3.0

Halvparten av respondentene svarer at de er usikre på påstanden, igjen naturlig nok fordi de ikke har sammenlikningsgrunnlag. Ellers fordeler svarene seg med tilnærmet like mange positive og negative svar. NKI-studentene skiller seg igjen ut med positive holdninger, ingen er negative til påstanden (Md=2.7). Når det gjelder fag, er tendensen som i påstandene ovenfor at Lokal- og intranett skiller seg ut i negativ retning. 5 av de 6 studentene som er negative har studert dette faget (Md=3.3).

Vi kommer tilbake til vurdering av de enkelte fagene senere i rapporten i forbindelse med studentenes vurdering gjennom sine svar på de åpne spørsmålene. Ut fra disse synes det som det er to forhold som er utslagsgivende for valgemnet "lokal- og intranett"; studentene mener kurset bare i liten grad er pedagogisk tilrettelagt for fjernstudier, og de savner opplegg for laboratoriearbeidet lokalt.

Internett/WWW-studier en barriere eller en mulighet?

Tidligere undersøkelser ved NKI (Rekkedal 1997, 1998), viser at det forhold at studiet tilbys på Internett/WWW, oppfattes av Internettstudenter som et viktig element i rekrutteringen.

I vår tidligere nevnte pilotstudie i forbindelse med Valgfagsnettverket fant vi at deltidsstudentene fra Høgskolen i Oslo som tok valgemnet "Læremiddeltilpasning-Systemløsninger" som fjernundervisning var mindre positive enn ordinære fjernstudenter at tilbud på Internett/WWW gjør det enklere å påbegynne kurset. Vi konkluderte med at disse også i hovedsak syntes å være enige i påstanden.

Tabell 9. Det at kurset ble tilbudt over Internett/WWW gjorde det enklere for meg å begynne på kurset.

Gjorde det enklere å begynne	n	%
Helt enig	4	15
Enig	15	58
Usikker	3	12
Uenig	3	12
Helt uenig	1	4
Sum	26	101

Md = 2.1

Det viser seg også at studentene mener at det forhold at valgemnet ble tilbudt over Internett gjorde det enklere å begynne. Erfaringen ved NKI viser at det er fjernundervisningsformen som gjør studiene mulige og tilgjengelige for studentene. For mange av de øvrige studentene i dette materiale er det sannsynlig at de først og fremst tenker på at det er formen som gjorde det mulig å ta det aktuelle valgemnet i nettverket. Også her er det NKI-studentene som er mest positive – alle 8 svarer positivt (Md=1.7).

Holdninger

Positive og negative holdninger kan måles på mange måter. I vårt valg av påstander har vi ment at i hvilken grad personen vil delta i en aktivitet ved en senere anledning eller anbefale aktiviteten til en kollega eller venn vil være en valid indikasjon på personens vurdering av aktiviteten (se f. eks. Boshier et al. 1997) som benyttet variabelen, "Recommend this course to friends interested in the subject" som indikator på forskerens subjektive vurdering av WWW-kurser.

Tabell 10. Erfaringene mine tilsier at jeg gjerne kunne ta et WWW-kurs ved en senere anledning.

Begynne på et WWW-kurs ved en senere anledning	n	%
Helt enig	11	42
Enig	13	50
Usikker	2	8
Uenig	-	-
Helt uenig	-	-
Sum	26	100

Md = 1.7

På bakgrunn av svarene ovenfor må vi konkludere med at studentene ut fra erfaringene med fjernstudier i Valgfagsnettverket har såpass positive erfaringer at de kan tenke seg å ta nettbaserte fjernstudier ved en senere anledning. Igjen er NKI-studentene noe mer positive (Md=1.5). Det er ingen vesentlige forskjeller når det gjelder fag.

Tabell 11. Jeg anbefaler gjerne en kollega eller venn å ta kurs basert på undervisning over WWW.

Anbefaler gjerne en kollega eller venn å ta Internett/WWW-kurs	n	%
Helt enig	13	50
Enig	10	39
Usikker	3	12
Uenig	-	-
Helt uenig	-	-
Sum	26	101

Md = 1.4

Påstanden om å anbefale en kollega eller venn gir enda noe mer positive resultater. Nesten alle er "helt enig" eller "enig" i påstanden.

Sammendrag av holdningsmålingene

Studentene synes generelt å være positive til sine opplevelser med fjernstudier på nettet i forbindelse med valgemnene i "IT for lærere 2". Dette gir et godt utgangspunkt for det videre samarbeidet og videreutvikling av eksisterende fag/kurstillbud og nyutvikling av fag i nettverket. Det er ikke overraskende at det er en tendens til at NKI-studentene som i utgangspunkt har valgt å ta studiet som fjernundervisning er noe mer positive enn de øvrige studentene.

Studiemateriell på nettet/trykt materiell

De fleste nettbaserte fjernundervisningstilbud som gjelder relativt omfattende studier på høyere nivå vil ha både trykt materiell og studiemateriell på nettet. Mange erfaringer viser at materiell på nettet oftest blir skrevet ut og lest på papir. Noen ganger er materialet basert utelukkende på nettbasert innhold. I den grad materialet inneholder hyperkoblinger og multimedieelementer eller annet som må anvendes ved bruk av PC, har det liten hensikt å produsere det i trykt form. Men ofte er det slik at materialet faktisk har en form som gjør at studentene foretrekker papir. I hvilken grad materialet da distribueres på nettet eller på papir blir da et spørsmål om hvem som bærer kostnader, hensiktsmessighet i forhold til faglig oppdatering, logistikkforhold, kvalitet på utskrift, studenters tilgjengelighet til tilstrekkelig gode skrivere etc.

Vi spurt studentene i hvilken grad de ser du det som en fordel at kursmaterialet på Internett også blir distribuert i trykt form. Dette ble stilt som et avkryssings spørsmål uten muligheter for kommentarer, så vi vet egentlig ikke begrunnelsen for svarene. Studentene fordeler seg nesten likt ved at 12 svarer "ja" og 13 svarer "nei" på spørsmålet. Igjen er det slik at NKI-studentene som er mer vant til nettbasert undervisning er minst interessert i å få materialet på Internett også i trykt form.

Fleksibilitet i starttidspunkt og progresjon

Fjernundervisning generelt og fjernundervisning på nettet kan gjennomføres med større grad av fleksibilitet. NKI Fjernundervisningens studietilbud karakteriseres ved at studentene kan påbegynne studiene når de måtte ønske og bestemme sin egen progresjon mot eventuell eksamen som normalt arrangeres to ganger i året. Fjernundervisningstilbud som arrangeres av ordinære universiteter og høyskoler er ofte organisert med felles (oftest semesterbestemt oppstartstidspunkt) og felles progresjon, som ofte styres av tidspunkt for samlinger, tidspunkt for kommunikasjon mellom lærer og studenter i virkelig tid (eksempelvis video- eller telefonkonferanser, satellittsendinger etc.) Modeller med fast oppstart, felles progresjon og kommunikasjon i virkelig tid karakteriseres ofte med betegnelsen "det utstrakte (eller utvidede) klasserom", mens motsetningen blir "det fleksible individuelle fjernstudium". De ulike modeller har ulike fordeler og ulemper. Eksempelvis nettbasert undervisning som legger stor vekt på samarbeid, prosjektorganisering og/eller gruppediskusjon på nettet kan organiseres lettere dersom studentene følger en felles progresjonsplan. Mange erfaringer viser at det kan være vanskelig å få til gode og konstruktive gruppediskusjoner på nettet i fleksible opplegg (se f. eks. Balzersen 1999). På den annen side kan en også oppleve at nettopp det forhold at studentene er kommet ulikt langt i studiene kan gi godt grunnlag for positiv kommunikasjon mellom studenter. Også i vårt materiale her er det studenter som er inne på at det "å hjelpe andre" er positivt i læringssammenheng.

Blant våre respondenter er det omtrent like mange som sier at de foretrekker en modell med felles start og felles fremdrift 12 studenter (52%) - som studenter som foretrekker en modell med fleksibelt oppstartstidspunkt og individuell fremdrift - 11 studenter (48%).

Igjen er det slik at NKI-studentene skiller seg ut ved at 5 av 7 (71%) sier at de foretrekker den fleksible modellen mens det blant de øvrige svarene bare er 6 av 16 (38%) som foretrekker denne modellen.

Begrunnelser for felles oppstart of felles progresjon

Noen studenter nevner spesifikt at felles modell foretrekkes fordi hele studiet er lagt opp som et deltidsstudium med felles oppstart og eksamen etter 1 års deltidsstudium. Da passer det best at fagene som tilbyr i Valgfagsnettverket følger samme opplegg:

- *Det passer inn i forholdet til den resterende biten av mitt studium "IT for lærere 2". Jeg har på forhånd regnet med at alt skal være ferdig i løpet av dette undervisningsåret (følger den undervisningsplanen som høgskolen har (Oslo, Lokal- og intranett).*
- *Fordi i år følger jeg også annen undervisning på høgskolen og da passer det bedre for meg. Men hvis jeg ikke gikk på skole, kunne det mulig vært bedre med individuell oppstart og progresjon (Bodø, Brukertilpasning).*

Andre legger vekt på gruppetilhørighet og fordeler knyttet til dette.

Pedagogiske fordeler:

- *Med referanse til ovennevnte, vil jeg legge vekt på gruppetilhørigheten. Det å jobbe sammen med andre som du vet er omtrent på samme nivå og følger samme progresjon er viktig (Oslo, Lokal- og intranett).*
- *Lettere å samarbeide om prosjekter etc.*
- *Det er alltid en fordel å dele et prosjekt med andre. Noen å diskutere, kommunisere med (Bodø, Brukertilpasning).*
- *Fordi det da blir lettere å skape et sosialt læringsmiljø blant studentene (NKI, Fjernundervisningspedagogikk).*

Praktiske fordeler:

- *Da er alle til stede og får info samlet.*

Strukturelle fordeler:

- *Strukturell drahjelp fra felles framdrift (Bodø, Brukertilpasning).*
- *Trenger litt struktur og rammer. Ikke minst tidsfrister. Hvis jeg ikke har dette, blir det nedprioritert i forhold til andre oppgaver (Oslo, Lokal- og intranett).*
- *Det er enklere å jobbe mot en gitt frist for min egen del (Bodø, Lokal- og intranett).*

Videre er det noen som nevner at det er vanskelig å ha noen sikker formening uten direkte erfaring med ulike modeller. Men svaret tyder på at studenten er åpen for ulike løsninger:

- *Har ikke erfaring med den siste modellen (individuell oppstart og progresjon) og synes derfor at det er vanskelig å uttale seg. Hvis jeg skulle ta enda et valgfag kunne jeg godt tenke meg å prøve det. Det har jo sine absolutte fordeler å kunne bruke lang tid eller kort tid alt etter hva som passer inn i livssituasjonen der og da. Ja takk begge deler sa Ole Brumm. (Oslo, Lokal- og intranett)*

Begrunnelser for fleksibel modell

Begrunnelser for den fleksible modellen dreier seg i hovedsak om forhold knyttet til at studenten er i jobb eller har andre behov for å styre tiden selv:

- *Jeg er veldig opptatt privat, er i full jobb og tar utdannelsen som en hobby. Jeg har brukt 3 år på 20 vekttall (NKI).*
- *Fordi jeg er i fast arbeid der arbeidsmengdene varierer. Kan være greit å bestemme mitt eget løp i forhold til dette. Driver også sesongavhengig idrett, slik at det er best for meg å tilpasse kurset for meg selv (Oslo, Lokal- og intranett).*
- *For meg er dette etterutdanning ved siden av jobb. Det er derfor fint å ikke være nødt til å følge en bestemt tidsplan, men tilpasse arbeide når jeg har tid i forhold til jobben.*

En student henviser også til karakteristika ved nettbasert læring:

- *Siden Nettet er et fritt forum - uten åpningstid - vil det for meg være merkelig om en ikke kunne melde seg opp når som helst, og avlegge eksamen når en føler seg beredt til det. (Oslo, Lokal- og intranett)*

Det kan også være grunn til å merke seg uttalelsen fra en student som oppgir å være heltidsstudent (på et deltidsstudium). Da gir fleksibiliteten muligheten til å kunne ta på seg en større studiebelastning:

- *Passer best da jeg studerer på heltid (Bodø, Brukertilpasning).*

Generelle erfaringer og synspunkter på Valgfagsnettverket

Informasjon på Valgfagsnettverkets hjemmesider

Nesten alle studentene 21 (91%) svarer positivt på at de finner den informasjonen de trenger på Valgfagsnettverkets hjemmesider. Bare 2 (9%) svar negativt. Den eneste som gir noen kommentarer, har studert faget, Brukertilpasning, og oppgir å savne pensumliste.

Erfaringer med kursoppmelding, eksamensoppmelding og annen administrasjon

På spørsmål om positive og negative erfaringer med kursoppmelding, eksamensoppmelding og annen administrasjon av valgemnene, har få studenter klare negative kommentarer, selv om det er enkelte forhold som kunne vært håndtert noe bedre:

- *Synes informasjonen fra NKI har vært ryddig og grei. Vi har i tillegg til e-post fått mange påminnelser om både eksamensoppmelding og dette skjemaet gjennom stasjonær lærer. Så jeg føler at vi blir "passa på".*
- *Jeg synes dette har fungert bra. Har ingen negative opplevelser (Oslo, Brukertilpasning).*
- *Dette har gått veldig greit. Rask tilbakemelding og greie svar fra administrasjonen (NKI, Fjernundervisningspedagogikk).*
- *Ingen negative erfaringer, enkelt og greit å melde seg opp (Bodø, Lokal- og intranett).*
- *Alt OK. Det meste er organisert gjennom studiet ved HiOslo. (Lokal- og intranett).*
- *Få eller ingen (Bodø, Brukertilpasning).*

Det synes som om studentene har hatt noen oppstartsproblemer i forbindelse med faget Brukertilpasning uten at det har skapt store vanskeligheter:

- *Rot i begynnelsen med å få registrert seg på rett kurs (Bodø, Brukertilpasning).*
- *Noe surr med e-postsystemet, men stort sett greit nok (Bodø, Brukertilpasning).*
- *Det har vært for dårlig. Informasjonen kom for seint (Bodø, Brukertilpasning).*

Ellers nevnes noen mindre problemer knyttet til informasjon om kurs og eksamen. En student skriver et langt brev om problemer knyttet til utsettelse av eksamen i faget Lokal- og intranett, som tydeliggjør behovet for formalisering av vedtak rundt administrative spørsmål og reglement, slik at studentene ikke blir overlatt til enkeltlærerers mer eller mindre tilfeldige

beslutninger. Det er spesielt viktig for studenter som ikke befinner seg på institusjonen at all slike forhold formaliseres.

Fordelene med Valgfagsnettverket?

På spørsmål om de største fordelene med Valgfagsnettverket viser studentene til ulike forhold.

Noen nevner nettopp de økte valgmulighetene (som jo var en av hovedintensjonene med prosjektet):

- *At det blir mulig å velge et bredere spekter med kurs enn det en enkelt institusjon kan tilby.*
- *Formodentlig det differensierte tilbudet.*
- *Mulighetene til å velge noe av interesse.*
- *At en kan finne et interesseområde å studere videre på.*

Andre legger hovedvekten på formen og friheten i den nettbaserte fjernundervisningen:

- *Muligheten til å studere ved siden av jobben. Muligheten til å studere hjemmefra (Bodø, Lokal- og intranett).*
- *Frihet til å jobbe når jeg vil.*
- *Individualist som har masse andre ting å gjøre ved siden av, jobber alltid veldig konsentrert og blir ofte interessert i fordypning der og da. Da er det fint å kunne gå videre og ikke vente på alle andre (NKI, Fjernundervisningspedagogikk).*
- *Kan jobbe når og hvor det passer.*
- *Å kunne studere når det passer meg og at jeg hadde så mange valgmuligheter. Kunne gjerne tenkt meg å tatt et annet valgfag ved en senere anledning. Kanskje til og med fullføre JAVA i mitt eget tempo. Fordel for høgskolen er jo at de kan spesialisere seg på få valgfag og bruke kreftene på andre ting.*
- *Jeg kan jobbe hjemme med kurset!*
- *Fleksibiliteten.*
- *Friheten (Oslo, Lokal- og intranett).*
- *Litt mer sin egen herre (Bodø, Brukertilpasning).*

Noen legger også vekt på bruk av IKT i utdanningen:

- *Tilgjengeligheten og valgmulighetene, samt integreringen av IKT som en naturlig del av skolehverdagen (Oslo, Lokal- og intranett).*

En student nevner spesielt muligheten til **å hjelpe** andre studenter via nettbasert kommunikasjon som en fordel:

- *Hjelpe medstudenter via e-post.*

Ulempene med Valgfagsnettverket

På spørsmål om hva studentene oppfatter som de største ulempene med Valgfagsnettverket er det også mange som viser til forhold knyttet rundt nettbasert fjernundervisning. Naturlig nok er det i hovedsak studenter ved Høgskolen i Bodø og Høgskolen i Oslo:

- *Lite personlig oppfølging. Vanskelig å få alt presentert på nettet når det gjelder praktiske ting (Lokal- og intranett)*
- *Liten sosial omgang med klassen.*
- *Mister nærheten/den personlige kontakten med lærer og medstudenter.*
- *Være med i et fagmiljø.*
- *Det å ikke møte veileder og medstudenter "live". Vi hadde noen samlinger, og disse var en positiv opplevelse (Bodø, Brukertilpasning).*
- *Den manglende kontakten med medstudenter og lærere (Bodø, Lokal- og intranett).*

- *Fysisk avstand til læreren (Bodø, Brukertilpasning).*

Noen studenter på kurset Lokal- og intranett påpeker problemer knyttet spesielt til laboratorieøvingene i faget:

- *At jeg er avhengig å reise så langt for å gjøre labøvelsene (NKI, Lokal- og intranett).*
- *Skolene seg imellom kunne godt hatt et samarbeid. Kjøpt tjenester hos hverandre, for eksempel er det tungvint å måtte dra langt avgårde på labøvelse. Samtidig positivt å se den skolen vi hører til. (Oslo, Lokal- og intranett)*
- *Mitt kurs trenger mere tid til praktiske øvelser (Oslo, Lokal- og intranett).*
- *Lite praksis og upersonlig (Oslo, Lokal- og intranett).*

En student påpeker mulige problemer ved at fagene fordi de blir tilbudt av ulike institusjoner og i ulike former kan variere for mye:

- *At kursene kanskje blir svært ulike m.h.t. omfang og kvalitet?*

Hvordan kan tilbudet i Valgfagsnettverket gjøres bedre?

Studentene kommer med ulike forslag. Noen tenker på kvalitetsforbedring av oppleggene, spesielt når det gjelder kommunikasjon mellom studentene:

- *Gjøre møteplassen livligere (Lokal- og intranett).*
- *Mer interaktivitet.*

Andre viser til behov for fysiske samlinger og lignende:

- *Jeg tror man må legge opp til samlinger der studentene også kan kommunisere på "Gammelmåten" (Bodø, Brukertilpasning).*
- *Opprette grupper som jobber sammen, mulighet til mer praktisk øvelse, f. eks. via en "simulerings CD-ROM" (Lokal- og intranett).*

Den siste uttalelsen ovenfor viser også til behov for bedre programvare for undervisningen. Dette tas også opp av studenten nedenfor:

- *Flere videosnutter av teknisk hjelpemiddel-bruk. Vanskelig å skjønne bare ved å ha bilder på ark, men besøk på hjelpemiddelsentral økte forståelsen (NKI, Brukertilpasning).*

Flere studenter nevner at det ville vært en fordel om flere høgskoler var med i nettverket:

- *Alle høgskoler burde ha vært med. Enda mer å velge i.*
- *Det måtte være ved å få flere med og utvikle det faglige fellesskapet i det nettverket som tilbyr kurs.*

Skuffelse over at tilbud blir kansellert ble også nevnt. Det er jo også et forhold som ville kunne vært unngått med flere institusjoner og studenter med i nettverket:

- *Jeg ville ta "Jenter og IT", men det var for få til å kunne starte. Det hadde vært fint om jeg kunne velge de fagene jeg hadde lyst /interesse av å ta.*

Nye fag i Valgfagsnettverket

Det kom få forslag. De eneste var faktisk "Webdesign" og "Noe om IKT og administrasjon i skoleverket".

Behov for Mellomfagstillegg

Høgskolen i Oslo og NKI Fjernundervisningen har inngått et samarbeid om utvikling av et Mellomfagstillegg i IT for lærere. Vi spurte derfor studentene om de ville være interessert i et slikt tilbud. Interessen viste seg å være stor. 20 (84%) av 24 studenter som besvarte spørsmålet var positive til å ta et mellomfagstillegg etter avslutningen av "IT for lærere 2".

Synspunkter på de enkelte fagene

Nedenfor følger et sammendrag av synspunkter fra studentene knyttet til de enkelte fagene. Det var bare 1 student registrert på faget "Systemløsninger" som hadde returnert skjemaet. Vedkommende svarte ikke på noen av spørsmålene knyttet til faget. 2 av respondentene oppgir at det har studert faget "Fjernundervisningspedagogikk". De fleste svarene gjelder dermed "Brukertilpasning" og "Lokal- og intranett".

Brukertilpasning

Helhetsvurdering av kurset, hva er bra, hva er mindre bra og forslag til forbedringer:

Det synes som studentene er relativt tilfreds med kurset som helhet. Når det gjelder veileders/lærers arbeid og tilbakemelding spriker synspunktene noe:

- *Innholdet i kurset er bra, men tilbakemelding fra kursleder er for dårlig.*
- *Bra: Kontakten med veileder og veiledningsaspektet knyttet til høgskolen i Bodø.*
- *Positiv helhetsvurdering.*

Ellers nevner studentene forhold knyttet til at de selv ikke har involvert seg tilstrekkelig. Dette viser seg også ved at enkelte klager over mangelsen på kommunikasjon med medstudenter og savnet av "fysisk" studiemiljø":

- *Bra! (helhetsvurdering) Studentene må bli flinkere til å snakke sammen pr. e-post. jeg har svart på alle henvendelser og hjulpet mange - er stort sett den eneste som har vært aktiv på dette området.*
- *Kursets faglige kvalitet er tilfredsstillende, men mangelen på faktisk studiemiljø opplever jeg som et minus.*
- *Savner i grunnen den sosiale kontakt med klassen (klasserommet). Kunne vært lagt inn en samling til ved høgskolen. Foreleserne har vært meget gode. Kontakten via e-post student - student har ikke vært fullbyrdet.*
- *Bra: Meget praktisk ordning. Man kan tilpasse studiet etter egen timeplan, og derfor delta på studier man ellers ikke kunne tatt. Mindre bra: man kan ikke kommunisere på samme måte over internett som i en klasseromssituasjon. Man mister pedagogiske diskusjoner, sosialt samvær, lærerveiledning osv.*

Kursets anvendelse av Internett:

Det er få vesentlig kritiske innvendinger. De fleste synes positive. Igjen blir det den relativt lave aktiviteten fra studentenes side som blir poengtert:

- *God!*
- *Positiv (NKI)*
- *Kurset virker egnet for Internett.*
- *Det har fungert bra. Men jeg har savnet litt mere deltagelse fra de andre studentene over e-post. Noen er kjempeflinke, mens andre....*
- *Kunne selvfølgelig ha vært bedre men i sum tilfredsstillende. Savner litt større innvolvering fra studentene via e-mail. Inklusiv meg selv. (NKI)*

- *Greit nok, men se punkt 1 (Studentene må bli flinkere til å snakke sammen pr. e-post. jeg har svart på alle henvendelser og hjulpet mange - er stort sett den eneste som har vært aktiv på dette området.)*

Vurdering av undervisningsmaterialet:

De aller fleste studentene synes å være fornøyd med studiematerialet i kurset:

- *Lettlest, og oversiktlig.*
- *Bra! Synes eksemplene med bakgrunn i teorien "learning by doing" har vært meget nyttig for meg, samt også utviklende.*
- *Bra.*

Noen er mer forbeholdne, men klager ikke:

- *Materialet er greit nok..*
- *Tilfredsstillende*
- *OK*

Én student uttrykker et klart negativt syn på innholdskvaliteten:

Dårlig. har blant annet skrevet bedre kompendier på DrillPro selv.

Elementer i kurset som studentene har du satt mest pris på:

I forbindelse med dette spørsmålet fokuserer studentene på helt ulike forhold. Noen påpeker spesielle pensumdelar, mens andre viser til fordelene med fjernundervisningens fleksibilitet, kommunikasjonen med medstudenter (hjelp medstudenter!!) og til raske og effektiv kommunikasjon med lærer/kursadministrasjon:

- *Utviklingen av pedagogisk programvare.*
- *Å få hjelp medstudenter via e-post.*
- *Dette med å få hurtig respons på spørsmål ang. kurs og problematikk*
- *Som sagt, muligheten til å styre timeplanen selv.*

Elementer som er savnet eller som er svakt utnyttet:

Det er få klare meldinger om savn. Én student viser til at vedkommende egentlig beklager at kurset ikke gjennomføres på tradisjonell måte:

- *Tradisjonell undervisning, gruppesamtaler, lærerveiledning - kort sagt elementer som i dag ikke kan kjøres over nettet.*

Det er en som viser til at opplegget for fjernundervisning ikke er godt nok ved at det er lagt til rette for bare 2 innsendinger:

- *Jeg vet ikke... Jeg hadde vel trodd at det skulle være noe annet enn 2 store innleveringer...*

Ellers vises det igjen til at det har vært lite aktivitet fra studentenes side:

- *Studentene må bli flinkere til å snakke sammen pr. e-post. jeg har svart på alle henvendelser og hjulpet mange - er stort sett den eneste som har vært aktiv på dette området.*
- *E-postsystemet (er svakt utnyttet).*

Erfaringer med kommunikasjonen med medstudentene i kurset over Internett:

Som det fremgår av svarene ovenfor, er det flere studenter som er skuffet over manglende kommunikasjon på nettet:

- *Kommunikasjonen har til tider vært begrenset, jeg antar det har med tilvenning til denne kommunikasjonsformen å gjøre.*

- Det har vært vanskelig å samle medlemmene i gruppen. Kan virke som flere hadde motivasjonsproblemer. Noen har gitt minimal respons, mens andre har vært aktive. I tillegg - det er ikke det samme å kommunisere skriftlig som muntlig. (Litt usikkert hva studenten mener med "samle studentene i gruppen", dvs om studenten tenker på fysisk samling av studentene som følger de andre fagene ved Høgskolen i Bodø.)
- Ingen kommunikasjon.

Likevel synes det som en del studenter ikke er spesielt negative til kommunikasjonen som har funnet sted. En student nevner ironi fra lærer som en negativ erfaring. Samme student nevner negative erfaringer fra klasseromsundervisningen, et forhold som er verd å merke seg – ordinær undervisning er ikke nødvendigvis et ideal eller et kvalitativt bedre tilbud:

- Veldig bra erfaringer, men jeg tror nok det kommer av at jeg allerede har opparbeidet en gode samarbeidspartnere i de tidligere modulene av IT for lærere. Har ikke fulgt noe klasseromsundervisning. (NKI)
- Jeg har bare hatt kontakt med noen få (aktive) fra kurset. Jeg synes at samlingene i de andre fagene har vært svake og ikke lært meg så mye. Jeg har derfor hatt kontakt med noen av studentene over e-mail. Noen studenter er flinke til å kommunisere over e-post. Andre hører vi ikke fra. Det har vært noen episoder der studenter har sendt ut spørsmål over e-post og fått noen "ironiske" svar fra lærer. Dette kan mulig være en faktor som gjør at noen kvier seg for å sende ut meldinger til alle.....? Jeg følger klasseromsundervisningen, men det er ikke bra. Det blir for mye "tomt prat".
- Tregt i begynnelsen, men tok seg opp og fungerer bra.

En student synes å ha hatt tekniske problemer:

- Det har ikke vært mulig å komme inn på forum verken for å diskutere eller se oppgavene til de andre. Det står at de skal ligge tilgjengelige. Det er bare en oppgave jeg har greid å få ut der.

Tekniske problemer i kurset og forslag til løsninger:

Stort sett har de tekniske problemene vært små og overkommelige:

- Ingen! (tekniske problemer)
- Få eller ingen.
- De problemene som jeg støtte på løste jeg i samarbeid med skolen og medstudenter.
- Har ikke hatt noen problemer..... Jeg hadde trodd at læreren skulle gi mere veiledning. Men det eneste problemet var forvirringen om at vi skulle melde oss opp til eksamen og ikke skolen. Vi fikk heller ikke beskjed om at oppgavene skulle sendes direkte til lærer i valgfaget, og ikke til skolen... (Bodø)
- Måtte installere Windows og hele greia ca midt i studiet.

Oppfatning av lærerens rolle og arbeidsoppgaver i kurset:

Studentene svarer både ved å peke på det de mener er viktig og på forhold som de mener ikke har vært godt nok ivaretatt. Det er grunn til å merke seg at studentene peker på at lærerne må involvere seg i kurset, at de må være igangsettere og aktiviserende når det gjelder kommunikasjon med studentene og at de må svare raskt og konstruktivt på henvendelser.

Lærerens rolle:

- (Gi) rask tilbakemelding og kritisk og konstruktiv veiledning.
- (Gi) veiledning, støtte, motivasjon, hjelp.

- Være veileder, men også å ta i mot og diskutere med studentene.
- Tilstedeværelse og rask respons.
- Å svare så godt som mulig på henvendelser og komme med presise og raske tilbakemeldinger. Å si ifra hvis en student har misforstått noe helt.
- Læreren må i større grad følge opp studentene på nettet. Man blir i for stor grad overlatt til seg selv.

Lærerenes rolle definert gjennom kritiske kommentarer til erfaringene:

- Læreren var ikke med i arbeidsoppgavene. Vi har ikke fått noe informasjon om kurset, annet enn når vi har spurt om råd.. Vi sendte den første oppgaven til nettskolen, og den skulle sendes til læreren,- det fikk vi greie på i ettertid.... Læreren bør være mer frempå og sjekke opp om hvordan det går. Han bør også komme med god informasjon om temaet og hva som kreves av kurset. Jeg fikk ikke informasjon av læreren i det hele tatt (bare fra nettskolens sider), og ikke oppfølging. (Bare et skjema for å fylle ut om it2 kurset). Jeg synes at det er for dårlig, når man betaler så mye for et kurs..... Læreren bør være en engasjert lærer som er tilgjengelig og hjelpsom. Dette føler jeg har vært mindre bra. Det har vært for lite kommunikasjon fra læreren og har ikke gitt nok informasjon. Jeg føler også at jeg ikke har fått hjelp til ting jeg har spesielt spurt lærer om.

Lokal- og intranett:

Helhetsvurdering av kurset, hva er bra, hva er mindre bra og forslag til forbedringer:

Synspunktene på kursets kvalitet spriker noe:

- Godt pensum, detaljert, kunne fint vært bedre forklart. Fin veiledning under lab-øvelsene. Savner treningsmuligheter på skolen der jeg går til daglig. Skjønner ikke vitsen med alle oppgavene.
- Opplegget på dette valgfaget er ryddig. Internett sidene er oversiktlig og jeg finner lett fram. Jeg har også sansen for måten det er lagt opp på med arbeidsbok. Det krever mye innsats, men jeg må sette ord på det jeg holder på å forstå/lære og tror at det derfor sitter bedre. Den lille kontakten jeg har hatt med kursholderne har også vært positiv. Tilbakemeldingene har vært raske.
- Bra materiell, kunne vært mer praktisk rettet, man kunne opprettet grupper som jobber sammen, det burde vært mer praktisk øvelse, f. eks. via en "simulerings CD-ROM".
- Det virker altfor enkelt å kalle dette et fjernstudium. Vi har blitt presentert for en skisse til en såkalt arbeidsbok og blitt bedt om å utforme den etter eget ønske. I tilknytning til denne er det gitt oppgaver som ikke er obligatoriske. Resultatet er at jeg kunne like gjerne ha fått tilsendt et ark med skisse til arbeidsbok i posten og lest helt på egen hånd.

Som i kurset Brukertilpasning klager studentene over lite aktivitet i klassens konferanse:

- For å vise hvor lite støtte studentene har fått, er det nok å vise til "Møteplassen" for kurset som pr. 27.04.00 har hatt kun 19 innlegg.
- Det er vanskelig å studere intranett og lokalnett over Internett. Dette er min 4. modul og jeg har vært veldig fornøyd inntil nå. Dette kurset er for teoretisk og jeg skjønner ikke hva jeg holder på med. Jeg får ikke kontakt med de andre elevene i klassen, møteplassen er "død", og lærerne hjelper oss ikke på veg. (NKI)
- Det er liten kontakt mellom studenter/studenter-lærer.

Flere er inne på problemer knyttet til de praktiske øvingene i forbindelse med kurset:

- Å lære nettverksdrift uten å få sjanse til regelmessig praksis er som å "få førerkortet i posten", som det av og til fleipes med. For å få sikkerhet og rutine i nettverksdrift, er man nødt til å trene jevnlig.
- Man fleiper med folk som har tatt førerkort for bil, og spør av og til om de har fått sertifikatet i posten. Denne spøken kunne etter min mening også overføres til det å ta kurs i Lokalnettverk som fjernundervisning. Læringsutbyttet blir svært begrenset av mangel på praktisk erfaring. Har man ikke et nettverk og trene på, blir utbyttet deretter.
- Fin struktur på kurset, men lab-øvelsene blir litt på siden. Vi trenger praktiske øvelser, men dette blir kanskje for mye på en gang.
- I forhold til et så "teknisk" kurs savner jeg det å kunne praktisere underveis.

Kursets anvendelse av Internett:

Synspunktene er varierte. Noen er positive, andre har mindre innvendinger:

- Bra. Som jeg beskrev under forrige punkt er det et krav at studentene også må legge ut ganske mye eget stoff på egne hjemmesider. Det er veldig bra. Så lærer man det også. Som beskrevet over er kurset "ryddig"
- Sånn passe. Hadde møteplassen vært mer aktiv, hadde det skåret høyere. Det hadde også vært fint med litt tilbakemelding på det vi holder på med. (NKI)
- Veldig mye er positivt.
- Som nevnt over: Kurset hadde like godt kunnet være kjørt som et gammeldags (unnskyld, NKI :-)) brevkurs.
- Den kunne vært mye bedre. Det gjelder også fra min side. Kursets pensum har ikke kommet ut i sin helhet før sent på året. Uklarheter om studentenes presentasjon av sitt arbeid.
- Kunne utnyttet mulighetene bedre.

Vurdering av undervisningsmaterialet:

Flere studenter påpeker at pensum er tilfredsstillende. Det oppfattes også som positivt at studentene legger ut stoff på nettet i form av "Arbeidsbøker".

- Mye nyttig stoff. Kanskje litt i overkant for en med lite forkunnskaper i tema.
- Det er bra at de har laget sammendrag av pensum og lagt ut frivillige oppgaver. Det er også mange pekere til interessante sider. Dessuten er kursholderne veldig klare i sine mål og forventninger med kurset. De er også klare på hva som forventes av studentene.
- Jeg synes det er fint at alle legger ut arbeidsbok på nettet. Det lærer jeg en del av. Det er også lagt ut en del bilder på nettet, av kabler og lignende. Det er bra. Men jeg tror praksis må til i et slikt studium. Man kan ikke vedlikeholde en server hvis man bare har sett en tegning av en server.

Noen studenter påpeker at studiestøtten på nettet kunne vært bedre. De savner forklaringer og utdypinger. En påpeker at det blir for mye gjentakelser mellom nettmaterialet og pensumbøkene:

- Gode pensumbøker, som sagt tidligere, vært litt mer forklarende i forhold til at det er første gang jeg/vi/ noen av oss jobber med den slags bruk av PC'er (lokalnettverk).
- OK - mye gjentakelser mellom boken og heftet og det som står på nettet.
- Undervisningsmaterialet er overveiende klipp fra lærebøkene til kurset eller sammendrag av disse. Progresjon finnes ikke og pedagogiske betraktninger kunne gjøres bedre.

En student har ikke oppfattet å ha fått studiemateriell utover pensumbøkene (?):

- *Undervisningsmaterieell er ikke tilbudt. Kun ordinær pensumlitteratur.*

Elementer i kurset som studentene har du satt mest pris på:

Et par studenter viser spesielt til "arbeidsboka" som et positivt element. Ellers vises det til laboratorieøvingene. Tilgjengelighet og litteratur på nettet nevnes også:

- *Arbeidsboka (NKI)*

- *Struktur for arbeidsboken og labøvelsene.*

- *Tilgjengelighet. Supplerende litteratur*

- *Tekstene som ligger ute om de ulike temaene. Oppgavene som skal gjøres.*

Videre vises det utover tilgjengelighet igjen til fordeler med fjernundervisning:

- *Muligheten til å jobbe samtidig som man studerer.*

- *Muligheten til å jobbe når det passer meg !*

Noen gir negative svar. Disse henger sannsynligvis sammen enten med en generell negativ holdning til formen eller peker på at formen ikke er spesielt hensiktsmessig i faget som krever praktisk arbeid med laboratorieøvinger:

- *Faktisk ingen. Jeg ser ingen fordeler ved å ta et slikt kurs over nettet.*

- *Faktisk ingen. Det mest interessante ved kurset er at jeg har fått en rekke ideer til hvordan jeg ville laget et slikt kurs.*

Elementer som er savnet eller som du er svakt utnyttet:

På ulike måter fremheves også her at kommunikasjonen både fra lærernes og studentenes side har vært begrenset. Studentene ønsker mer aktivitet både fra lærerne og medstudentene:

- *Lærerne bør legge ut info, spørsmål på møteplassen og oppfordre oss til å bruke denne.*

Undervisningen kunne også vært mer interaktiv.

- *Lærer burde gjort noe for å få deltakerne til å føle at de tilhørte en gruppe. Det burde etter min mening vært laget flere mindre innleveringsoppgaver i stedet for det relativt store arbeidet med "Arbeidsboka".*

- *...jeg savner tilrettelegging for at studentene skal føle klassesammenheng, (f.eks. bilder av kursleder og studenter lagt ut på nettet), jeg savner initiativ fra kursledere, (bl. a. å dra igang diskusjonsforumet "Møteplassen"), jeg savner raskere tilbakemeldinger på henvendelser, progresjon i studiet, jeg savner regelmessige, obligatoriske innleveringer gjennom kurset.*

- *Kontakten mellom studenter og lærer.*

- *Kunne ønske en nærere kontakt med lærer.*

- *Kommunikasjon med undervisere og medstudenter.*

- *Diskusjonsforum. Tilbakemelding fra lærer...*

Erferinger med kommunikasjonen med medstudentene i kurset over Internett:

Igjen viser svarene at det har vært liten kommunikasjon mellom studentene på nettet. Noen av svarene indikerer et problem som lett kan oppstå ved et fjernundervisningstilbud der enkelte av studentene er en del av en lokal gruppe enten lokalt (her ved Høgskolen i Østfold) eller desentralt (her hovedsakelig Høgskolen i Oslo), mens andre studenter tar kurset som individuell fjernundervisning. Dette kan føre til at studentene som har fysisk kontakt med andre studenter ikke har det samme behov for kommunikasjon på nettet, og at de dermed heller ikke bidrar til å skape et virtuelt studiemiljø i den nettbaserte undervisningen:

- *Jeg følger klasseromsundervisning i andre IT-fag sammen med flere av de som tar "Lokal- og intranett" som fjernundervisning. Men vi har ikke mye tid til å ha kontakt med hverandre i den anledning. De øvrige deltakerne på internett-kurset har jeg ikke hatt noen kontakt med,*

heller ikke er det lagt opp til eller oppfordret til det.

- Vi har valgt å jobbe sammen tre stykker og derfor har vi hatt lite kommunikasjon med andre. Dette var naturlig nettopp fordi vi gikk i samme klasse. Kurset hadde vært helt annerledes hvis jeg hadde vært alene. Da måtte jeg tatt kontakt med andre over nettet.

- Får behovet dekket på skolen. Vi er så mange i min klasse som tar dette faget så jeg må ikke anstrenge meg for å søke kontakt med andre. Det er klart man velger å diskutere med et "levende" menneske når man kan det og i tillegg kjenner hverandre godt. Ellers hadde jeg sannsynligvis satt pris på å snakke med noen andre i samme situasjon hvis jeg var helt "alene". (Oslo)

- Liten, hadde ikke behov. Jobbet sammen med to andre studenter som jeg går i klasse med ellers (Oslo).

Svarene nedenfor representerer fjernstudenter som dermed lider under løsningene ovenfor:

- I dette kurset har jeg ingen kontakt med medstudenter. Jeg har prøvd, men ingen svarer meg. Enkelte lærere er heller ikke spesielt hyggelige. (NKI)

- Jeg har hatt svært lite kommunikasjon med andre studenter på kurset. Det gjelder nok også de fleste andre, det kan man få et inntrykk av ved å se på "Møteplassen", hvor det gjennom hele kurset har vært ca. 20 innlegg, og mange av disse har vært perifere i forhold til kursets innhold.

Tekniske problemer i kurset og forslag til løsninger:

Studentene i kurset Lokal- og intranett bekrefter erfaringene fra Brukertilpasninger at de tekniske problemene har vært svært få:

- Kan ikke komme på noen problemer.

- Ingen tekniske problemer, men det hadde vært greit å hatt tilgang på to maskiner i en nettverk man kunne trene seg på .

- Det har ikke vært noen problemer. Det å lage hjemmesider behersket jeg i utgangspunktet. Hvis ikke kunne jo det vært en terskel. Det kurset jeg nå går på er lagt opp med lab-øvelser og det er jo vanskelig nok , men da jobber vi i gruppe og er der nettopp for å lære og får i tillegg veiledning av lærer. Hadde vi ikke hatt det hadde det vært håpløst. Veiledningen har for øvrig vært veldig bra...

Noen studenter viser til problemer knyttet til praktisk øving på nettverk:

- Mangel på et lite nettverk å øve på . Dette kunne vært løst ved at HiO hadde stillet 2 maskiner med NT til disposisjon, i alle fall i en periode.

- Trengte å trene, og fikk ingen forståelse fra skolen her hvor jeg er til daglig. Skjønner til en viss grad at skolen sier i fra seg ansvaret ettersom de ikke holder et slikt kurs som jeg går på, men det ville vært en fordel å hatt ett eller annet å leke seg på. (Oslo)

- Lab-øvelser ble problematisk å gjennomføre. De er fremdeles ikke gjennomført 3 uker før eksamen. Det kan føre til at jeg ikke får gå opp til eksamen.

Oppfatning av lærerens rolle og arbeidsoppgaver i kurset:

Tilbakemeldingen fra studentene i Lokal- og intranett er i stor grad i samsvar med synspunktene fra Brukertilpasning.

Lærerens rolle:

- Motivasjon, relevant feedback, skape inntrykk av tilhørighet, progresjon i studiet m.m.

- Holde liv på møteplass, inspirere oss – for eksempel komme med URL`er som kan være nyttige i studiet, gjøre møteplassen spennende. (NKI)

- *Inspirator – Organisator – Veileder - Faglig dyktighet - Tilgjengelighet*
- *Være tilgjengelig, gi konkret tilbakemelding.*

Noen studenter peker spesielt på forhold knyttet til kurset Lokal- og intranett, der blant annet tilbakemelding på "arbeidsboka" som et sentralt pedagogisk virkemiddel oppfattes som viktig:

- *Veiledning i form av tettere oppfølging av det arbeidet som blir lagt inn i arbeidsboken.*
- *Lese og kommentere arbeidsbøker. Være tilgjengelig for spørsmål.*
- *Må være en bedre igangsetter. Må gi klarere retningslinjer for de som studerer kun via nettet. Dette gjelder spesielt hvordan og hva som skal presenteres når det gjelder arbeidsboka i Lokal- og intranett kurset.*
- *Lærer kan kanskje ta mer personlig kontakt. Vi blir litt "fjerne" for hverandre. Det var bra med lab-øvelsen, for da fikk vi ert annet forhold til noen av de personene som står for kurset.*

Én student drøfter spesielt studiesituasjonen og at både lærere og studenter får andre roller i fjernundervisning enn de er vant til:

- *Det blir viktig også for læreren å tenke over at han ikke har en tradisjonell undervisningsrolle. All den uformelle kontakten mellom lærer og elev blir borte. Det er som regel mye som skjer mellom linjene i det virkelige liv, man får både formell og uformell veiledning. Læreren her blir typisk en tilrettelegger som man kanskje har forventninger til som han ikke er klar over. Denne undervisningsformen er jo ganske ny for begge parter og man henger lett igjen i gamle tankebaner og mønster. Man ønsker vel både og bli "sett" og ikke bli "sett" av læreren. Jeg tror nok at man blir veldig opptatt av tilbakemelding fra læreren og læreren må nok regne med å slite med uttalelser som: "du har ikke lært meg". En ting er å vite at man har ansvar for egen læring. En annen ting er å skjønne det i praksis. Kanskje lurt av læreren å "bry seg litt" innimellom uten at eleven nødvendigvis har tatt kontakt.*

Fjernundervisningspedagogikk

Helhetsvurdering av kurset, hva er bra, hva er mindre bra og forslag til forbedringer:

Kurset får en rimelig god helhetsvurdering. Respondenten viser til at det er mye relevant materiell, men viser til at enkelte av de obligatoriske pensumartiklene har litt mye til felles. Det er ikke overraskende at studenten viser til at mediets muligheter kunne vært bedre utnyttet. Kurset er tekstbasert, og i og med at det bare var én aktiv student ble det ingen diskusjon mellom studenter, et element som er vurdert som en vesentlig læringsaktivitet i kurset.

- *Det er et godt kurs med mye relevant læremateriell. Kanskje det er litt for mye litteratur i form av lange artikler som har et litt for likt preg? Kurset er systematisk bygd opp og lett å holde oversikt over når en først har fått overblikket. Er fornøyd med svært rask respons fra lærer'n på oppgaver og spørsmål. Det er mulig å gjøre kurset mer moderne i forhold til utnytting av mediets muligheter - når tiden er moden for det... Oppgavene i det amerikanske kurset kan gjøres mer varierte.*

Kursets anvendelse av Internett:

Studenten tar opp tilsvarende forhold som er nevnt generelt ovenfor. Det er klart at kurset i Fjernundervisningspedagogikk kunne tjent på variasjoner i pedagogisk bruk av nettet gjennom lyd, video, bilder, foredrag med power-point presentasjoner etc.:

- Administreringen av kurset over nett går greit. Det er oversiktlig og lett å finne fram når en kjenner systemet. Problemet er at ikke mediet utnyttes godt nok. Tekster presenteres for mye i form av "bok på nett" og dermed mister vi mulighetene for å se mer bilder, illustrasjoner og filmer, evt. høre/se korte forelesninger. Skjønner at dette er en filosofi for å nå ut til publikum med en lavere teknologisk terskel, men det er likevel en svakhet.

Vurdering av undervisningsmateriellet:

Studenten beklager at oppgavene i delen av kurset som er bygd på kurset "Introduction to International Online Education" er stereotype. Videre påpekes ulempene knyttet til tekstbasert informasjon og lesing på skjerm:

- Oppgavene i det amerikanske kurset er veldig like i formen, lite inspirerende og det oppleves som om de til en viss grad overlapper hverandre. Det hadde også vært bra med noen mer praktisk retta oppgaver. Men samtidig er det mye relevant stoff her, og vi får et godt innblikk i hva som er de sentrale problemstillingene i kurset. Lay-out er kanskje litt mye preget av tekst, og litt for lite utnytting av mediets muligheter som nevnt. Vi bruker 30% lengre tid på å lese på skjerm, og med bare tekst blir det til at vi trykker materiellet ut på papir.

Elementer i kurset som studentene har du satt mest pris på:

Studenten viser først og fremst til raske svar fra lærer og kursadministrasjon. Videre peker studenten på at diskusjonene på nettet var svært aktiv i en periode (studenten deltok på en elektronisk konferanse med studenter i et annet kurs med til dels felles innhold og problemstillinger):

- Den raske veiledningskontakten på e-post og det at det var ganske stor aktivitet på diskusjonsgruppa i det norske kurset.

Elementer som er savnet eller som du er svakt utnyttet:

Som i svarene ovenfor viser studenten først og fremst til ønsket om mer variasjon i mediebruken. Som det fremgår av svaret ovenfor er studenten i dette kurset (som faktisk var alene som aktiv student på kurset, men som var med i en diskusjonsgruppe i et parallelt kurs på nettet) fornøyd med lærer- og studentaktiviteten på nettet.

- Utnyttinga av mediets muligheter til å presentere film, animasjon og lyd, samt å variere tekstene med bilder og illustrasjoner - slik at vi også lærer å skape mer motiverende læringsmiljø. (Innholdet har vært bra, så det handler om formen)

Erfaring med kommunikasjonen med medstudentene i kurset over Internett:

På tross av at studenten i andre fag viser til "ganske stor aktivitet på diskusjonsgruppa i det norske kurset", har vedkommende vist til at det ikke har kunnet være noen kommunikasjon med andre studenter i Valgfagsnettverket. (Det var også et forhold som ble avklart før det ble bestemt at vedkommende fikk anledning til å starte som eneste student.):

- Ingen erfaring (som eneste student)

Tekniske problemer i kurset og forslag til løsninger:

- Ingen problemer. (Et par ganger har web-sider vært utilgjengelige, men det har raskt blitt retta opp)

Oppfatning av lærerens rolle og arbeidsoppgaver i kurset:

- Være motiverende, hyggelig og støttende, men samtidig følge opp med interesse for studieframgang. Gi rask respons og konstruktive kommentarer (gjerne kritiske) på en slik måte at studenten får lyst til å gå videre.

Oppsummering og konklusjoner

Prosjektdeltakerne

- Prosjektdeltakerne er i hovedsak positive til samarbeidet i Valgfagsnettverket.
- Prosjektdeltakerne ser det som positivt av skolen gjennomnettverket kan tilby flere alternativer som valgemner
- Samarbeidet har ført til personlig utbytte i form av faglig og pedagogisk utvikling.
- Erfaringene fra prosjektet har positiv overføringsverdi til andre aktuelle prosjekter.
- Samarbeidet kan føre til bedre studentrekruttering på sikt og samarbeidet kan gi både pedagogisk bedre tilbud og mer kostnadseffektive løsninger.
- Prosjektdeltakerne er generelt fornøyd med prosjektstyringen.
- Prosjektdeltakerne opplever at studentene er fornøyd med løsningene.
- Samarbeidet har gitt grunnlag for videre utvikling av IT for lærere, blant annet i form av utvikling av et mellomfagstillegg.
- Samarbeidet har også resultert i faglig utvikling i form av samarbeid om skriving av fagartikler etc.

Studentevalueringen

Studentevalueringen ble gjennomført ved hjelp av et web-basert spørreskjema. Totalt fikk vi 27 svar (59% av 46). Svarprosenten ville antagelig ha vært høyere om vi ikke hadde hatt tekniske problemer knyttet til mottak av svarene fra web-skjemaet.

- Studentene gjennomgående positive ved at de mener det er mulig å få fullt læringsutbytte gjennom nettbaserte studier, og de fleste vil være villig til å ta nettbaserte studier ved en senere anledning eller anbefale nettbaserte studier til andre.
- Når det gjelder undervisningsmodell, fleksibel modell med individuell oppstart og progresjon, eller modell med fast oppstart og gruppebasert progresjon, er oppfatningene delte. Studentgruppen deler seg omtrent på midten med hensyn til foretrukket modell. Det er en tendens til at deltakere fra NKI (som tar hele studiet som fjernundervisning i en fleksibel modell) er mest positive til en slik løsning.
- Mange av studentene argumenterer for gruppebasert gjennomføringsmodell ut fra at det passer best med de øvrige fagene i studiet. Drahjelp fra medstudenter og samarbeid er også viktige begrunnelser.
- Begrunnelser for fleksibel modell ligger først og fremst i behovet for individuell frihet på grunn av at de er i jobb og at det er vanskelig å planlegge tiden som er tilgjengelig for studier.
- Når det gjelder generell erfaringer knyttet til informasjon på Valgfagsnettverkets sider og administrative forhold er studentene gjennomgående positive. Negative forhold som nevnes synes små og bagatellmessige.
- På spørsmål om fordeler med Valgfagsnettverket nevner studentene først og fremst den økte bredde i valgmulighetene.
- Andre fordeler er at de kan studere på nettet gjennom fjernundervisning og fleksibiliteten knyttet til dette, blant annet erfaring med bruk av IT i egne studier.
- Av ulemper nevner studentene at kontakten med lærer blir dårligere og mangel på gruppekommunikasjon i fjernundervisningen. Begge forhold er aspekter en bør ta tak i for forbedring av tilbudet.

- Studentenes egne forslag til forbedring av tilbudet går først og fremst på at kommunikasjonen mellom studenter og mellom lærer og studenter på nettet må bli bedre (både kvalitetativt og kvantitativt).
- Videre nevnes forhold knyttet til læremateriellet – det bør kunne gjøres mer variert, eksempelvis gjennom bruk av lyd og video.
- Det ytres også ønske om flere institusjoner og fag med i nettverket.

Spørreskjemaet tok også opp en rekke spørsmål knyttet til det enkelte kurs. I denne forbindelse har vi bare fått synspunkter på kursene, Brukertilpasning, Lokal- og intranett og Fjernundervisningspedagogikk.

- I det store og hele synes det som studentene relativt godt fornøyd med sine erfaringer i alle fagene.
- Generelt ønsker de mer kommunikasjon med medstudenter og større involvering fra lærer.
- Brukertilpasning synes å ha hatt noen startproblemer som synes å henge sammen med at kurset var nyutviklet og at informasjonen til studentene i startfasen var noe mangelfull.
- Lokal- og intranettfaget synes å ha lidd under problemer knyttet til laboratorieøvinger og praksis.
- Studentene påpeker i alle tre fagene at lærerne må være aktive, at de må involvere seg, sette i gang og styre diskusjoner, og at de skal motivere og svare raskt og konstruktivt på henvendelser fra studentene.

Litteratur

Amundsen, A. (1999): FOSS. Veiledning for brukere. Oslo: Norsk Institutt for alkohol- og narkotikaforskning.

Baltzersen, R. (1999): 9 studenter ved NKI Nettskolen og deres synspunkter på nettstudier og læring på nettet.

Boshier, R., Mohapi, M., Moulton, G., Qayyum, A., Sadownik, L. & Wilson, M. (1997): Best and worst dressed web courses: Strutting into the 21st century in comfort and style. *Dist. Ed.* 1997, 2, pp. 327-349. Toowoomba, University of Southern Queensland

Johannesen, M. (2000): Et gløtt inn i klasserommene på IT-seksjonen. Tilrettelegging for åpen og fleksibel læring. Norsk pedagogisk tidsskrift 2-3/2000 ss. 185-194

Rekkedal, T. (1998): Courses on the WWW - Student Experiences and Attitudes Towards WWW Courses. En Evaluation Report Written for the Leonardo Online Training Project. <http://www.nki.no/eeileo/>

Rekkedal, T. (1999): Courses on the WWW - Student Experiences and Attitudes Towards WWW Courses - II (1999). Evaluation Report Written for the Leonardo Online Training Project, MMWWW. <http://www.nki.no/eeileo/>

Rekkedal, T. (1999): Evaluering av kurset Læremiddeltilpassning, systemløsninger. (<http://www.nettskolen.com/alle/forskning/44/systemlosninger.html>)

Keegan, D. & Rekkedal, T. (2000): Achieving excellence in courses on the WWW Report from parallel evaluation studies at three institutions carried out as part of the EU Leonardo Project "Multi Media World Wide Kernel for Distance Education".

Rekkedal, T. & Paulsen M. F. (1997): The Third Generation NKI Electronic College - A Survey on Student Experiences and Attitudes, Norway

Øgrim, L. (1999): Seminarbasert læring over avstand. (<http://www.kunnskapstorget.org/pedforum/ikt/jentekurset.htm>)

Appendix 1: Utskrift av studentenes svar på spørreskjemaet

Spørsmål om kurset du holder på med

Hva er din helhetsvurdering av kurset? Med andre ord, hva er bra, hva er mindre bra, og hvilke forslag til forbedringer har du?

Brukertilpasning:

Bra: Kontakten med veileder og veiledningsaspektet knyttet til høgskolen i Bodø. Mindre bra: Egeninvolvering. Forslag til forbedringer: ??? (NKI)

Jeg er en 4. års lærerstudent. Mitt kurs er mer relatert til lærere som tar etterutdanning. Det er oppgaver som krever (lang)arbeidserfaring og mye spes.ped. Jeg er glad jeg hadde medstudenter som kunne bidra med kompetanse som jeg ikke har (enda). Forbedringer bør derfor være at kurset bør også være lagt opp til studenter og ikke bare etterutdanning.....

Jeg har bare sendt inn en oppgave ennå, har derfor ikke så mange erfaringer. Stoffet virker veldig interessant. (NKI)

Bra! Studentene må bli flinkere til å snakke sammen pr. e-post. jeg har svart på alle henvendelser og hjulpet mange - er stort sett den eneste som har vært aktiv på dette området.

Savner i grunnen den sosiale kontakt med klassen (klasserommet). Kunne vært lagt inn en samling til ved høgskolen. Foreleserne har vært meget gode. Kontakten via e-post student - student har ikke vært fullbyrdet. (Bodø)

Innholdet i kurset er bra, men tilbakemelding fra kursleder er for dårlig.

Bra: Meget praktisk ordning. Man kan tilpasse studiet etter egen timeplan, og derfor delta på studier man ellers ikke kunne tatt. Mindre bra: man kan ikke kommunisere på samme måte over internett som i en klasseromssituasjon. Man mister pedagogiske diskusjoner, sosialt samvær, lærerveiledning osv.

Positiv helhetsvurdering (NKI)

Stort sett ok

Kursets faglige kvalitet er tilfredsstillende, men mangelen på faktisk studiemiljø opplever jeg som et minus.

Fjernundervisningspedagogikk:

Det er et godt kurs med mye relevant læremateriell. Kanskje det er litt for mye litteratur i form av lange artikler som har et litt for likt preg? Kurset er systematisk bygd opp og lett å holde oversikt over når en først har fått overblikket. Er fornøyd med svært rask respons fra lærer'n på oppgaver og spørsmål. Det er mulig å gjøre kurset mer moderne i forhold til utnytting av mediets muligheter - når tiden er moden for det... Oppgavene i det amerikanske kurset kan gjøres mer varierte.

Lokal- og intranett:

Det er vanskelig å studere intranett og lokalnett over Internett. Dette er min 4. modul og jeg har vært veldig fornøyd inntil nå. Dette kurset er for teoretisk og jeg skjønner ikke hva jeg holder på med. Jeg får ikke kontakt med de andre elevene i klassen, møteplassen er "død", og lærerne hjelper oss ikke på veg. (NKI)

Det er liten kontakt mellom studenter/studenter-lærer

Man fleiper med folk som har tatt førerkort for bil, og spør av og til om de har fått sertifikatet i posten. Denne spøken kunne etter min mening også overføres til det å ta kurs i Lokalnettverk som fjernundervisning. Læringsutbyttet blir svært begrenset av mangel på praktisk erfaring. Har man ikke et nettverk og trene på, blir utbyttet deretter.

Fin struktur på kurset, men lab-øvelsene blir litt på siden. Vi trenger praktiske øvelser, men dette blir kanskje for mye på en gang. Dette er selvfølgelig avhengig av forkunnskapene. Kunne vært flere innleveringer av oppgaver, med vurdering/tilbakemelding. Vårt nettsted blir ikke i samme grad vurdert. Vi står kanskje litt for fritt til hvordan nettstedet skal se ut. Føler at mange fokuserer på andre effekter enn det som er tema for kurset.

Det virker altfor enkelt å kalle dette et fjernstudium. Vi har blitt presentert for en skisse til en såkalt arbeidsbok og blitt bedt om å utforme den etter eget ønske. I tilknytning til denne er det gitt oppgaver som ikke er obligatoriske. Resultatet er at jeg kunne like gjerne ha fått tilsendt et ark med skisse til arbeidsbok i posten og lest helt på egen hånd. For å vise hvor lite støtte studentene har fått, er det nok å vise til "Møteplassen" for kurset som pr. 27.04.00 har hatt kun 19 innlegg.

Jeg byttet valgfag i februar og kan for såvidt uttale meg om to valgfag. Det er som regel flere årsaker når man bestemmer seg for å slutte eller bytte. Jeg syntes at det første valgfaget (Java) rett og slett ble for vanskelig. Jeg strevde mye før jeg endelig fikk hjelp til å innstallere programvaren. Alt var på engelsk og selve innstalleringsprosedyren var langt fra strømlinjeformet. Dette tok mye energi og motivasjonen begynte sakte, men sikkert å dale. Vi var flere som skulle ta samme valgfag, men til sammen hadde vi ikke nok kunnskaper til å løse dette og vi kom liksom aldri i gang og utsatte problemet til det ble for seint i forhold til egne personlige mål om å ha en eksamen til våren. Valgfaget i seg selv er nok interessant nok, men Java er et valgfag som etter min mening krever litt mer bakgrunn enn det jeg hadde og litt mer innsats enn jeg følte at jeg var motivert for å yte på den tiden. Nok om det. Imidlertid virka kurset ryddig nok, og på den korrespondansen som jeg observerte fra sidelinjen så var det absolutt mulighet for å få hjelp, men jeg benyttet meg aldri av det. Det virket imidlertid frustrerende at andre kursdeltagere allerede så ut til å være godt i gang da jeg begynte. Dette stressa meg litt. I ettertid har jeg skjönt at slik vil det vel måtte være når man har denne fleksible formen som jeg jo i grunnen synes er positiv. Det var samtidig en god følelse å vite at jeg ikke måtte ta eksamen til våren hvis jeg ikke ville. Så utfordringen for arrangøren kan jo være å si enda tydeligere fra om at dette kurset krever spesielt mye. Så byttet jeg altså til Lokal- og Intranett og det var for meg veldig positivt. Endelig kunne jeg for det første få lov å lese på mitt eget språk igjen. Selv om engelske forkortelser er det nok av likevel. Ikke minst i det valgfaget jeg nå har. Det er mer enn nok å gjøre naturligvis. Jeg ligger jo også litt etter i tid kan man si, men forstår iallfall det jeg leser og da er jeg fornøyd. Jeg kan konsentrere meg om å lære igjen. Opplegget på dette valgfaget er ryddig. Internett sidene er oversiktlig og jeg finner lett fram. Jeg har også sansen for måten det er lagt opp på med arbeidsbok. Det krever mye innsats, men jeg må sette ord på det jeg holder på å forstå/lære og tror at det derfor sitter bedre. Den lille kontakten jeg har hatt med kursholderne har også vært positiv.

Tilbakemeldingene har vært raske.

Godt pensum, detaljert, kunne fint vært bedre forklart. Fin veiledning under lab-øvelsene. Savner treningsmuligheter på skolen der jeg går til daglig. Skjønner ikke vitsen med alle oppgavene (Oslo)

Mindre bra: 1. Lite initiativ fra kursledelsen 2. Vanskelig å vite hva man skal konsentrere seg om, ettersom oppgaven er for generell og lite definert. 3. Jeg opplever at jeg ved kursstart fikk i oppgave å lage en arbeidsbok, for deretter å bli overlatt nokså mye til meg selv. Jeg kunne vel like gjerne fått denne oppgaven i posten og lest selv, for deretter å gå opp til eksamen. 4. manglende trening i nettverk. Å lære nettverksdrift uten å få sjanse til regelmessig praksis er som å "få førerkortet i posten", som det av og til fleipes med. For å få sikkerhet og rutine i nettverksdrift, er man nødt til å trene jevnlig.

Bedre kommunikasjon mellom de som leder kurset og studentene. Det har vært for dårlig på mitt kurs det virker som den fysiske avstanden mellom oss har mye å si selv om den ikke burde det.

I forhold til et så "teknisk" kurs savner jeg det å kunne praktisere underveis.

Bra materiell, kunne vært mer praktisk rettet, man kunne opprettet grupper som jobber sammen, det burde vært mer praktisk øvelse, f. eks. via en "simulerings CD-ROM"t

Hva er din vurdering av kursets anvendelse av Internett?

Brukertilpasning:

Kunne selvfølgelig ha vært bedre men i sum tilfredstillende. Savner litt større innvolvering fra studentene via e-mail. Inklusiv meg selv. (NKI)

Det har fungert bra. Men jeg har savnet litt mere deltagelse fra de andre studentene over e-post. Noen er kjempeflinke, mens andre....

Virker som det er lagt opp slik resten av IT for lærere er. Man leser studieenheter på Nettet, og sender inn besvarelsene til læreren. Helt OK. (NKI)

Greit nok, men se punkt 1 (Studentene må bli flinkere til å snakke sammen pr. e-post. jeg har svart på alle henvendelser og hjulpet mange - er stort sett den eneste som har vært aktiv på dette området.)

God!

Dett er vel mest som et ordinært brevkurs, selv om vi finner litteraturen på nettet.

Synes ikke veiledning fra lærer har vært god nok. Variabel struktur, perioder med stillhet på nettet osv.

Positiv (NKI)

Meget bra når alle linker som er lagt ut fra NKI fungerer

Kurset virker egnet for Internett.

Fjernundervisningspedagogikk:

Administreringen av kurset over nett går greit. Det er oversiktlig og lett å finne fram når en kjenner systemet. Problemet er at ikke mediet utnyttes godt nok. Tekster presenteres for mye i form av "bok på nett" og dermed mister vi mulighetene for å se mer bilder, illustrasjoner og filmer, evt. høre/se korte forelesninger. Skjønner at dette er en filosofi for å nå ut til publikum med en lavere teknologisk terskel, men det er likevel en svakhet.

Lokal- og intranett:

Sånn passe. Hadde møteplassen vært mer aktiv, hadde det skåret høyere. Det hadde også vært fint med litt tilbakemelding på det vi holder på med. (NKI)

Lite kontakt med og oppfølging fra lærere.

Noe er skrevet i 1. Veldig mye er positivt.

Bra. Som jeg beskrev under forrige punkt er det et krav at studentene også må legge ut ganske mye eget stoff på egne hjemmesider. Det er veldig bra. Så lærer man det også. Som beskrevet over er kurset "ryddig"

Ingen større, enkelt å publisere sider på skoleserveren. (?)

Som nevnt over: Kurset hadde like godt kunnet være kjørt som et gammeldags (unnskyld, NKI :-)) brevkurs.

Den kunne vært mye bedre. Det gjelder også fra min side. Kursets pensum har ikke kommet ut i sin helhet før sent på året. Uklarheter om studentenes presentasjon av sitt arbeid .

Kunne utnyttet mulighetene bedre.

Hva er din vurdering av undervisningsmaterialet i kurset?

Brukertilpasning:

Tilfredsstillende (NKI)

Undervisningsmateriell? Jeg skjønner ikke helt spørsmålet. Internett har vært bra (sidene dere har referert til i oppgavene). På skolen (samlingene) er det for få pc'er og for dårlig utstyr! (Bodø)

Lettlest, og oversiktlig. (NKI)

Dårlig. har blant annet skrevet bedre kompendier på DrillPro selv.

Bra! Synes eksemplene med bakgrunn i teorien "learning by doing" har vært meget nyttig for meg, samt også utviklende.

Bra.

Materiellet er greit nok..

OK. (NKI)

OK.

Fjernundervisningspedagogikk:

Oppgavene i det amerikanske kurset er veldig like i formen, lite inspirerende og det oppleves som om de til en viss grad overlapper hverandre. Det hadde også vært bra med noen mer praktisk retta oppgaver. Men samtidig er det mye relevant stoff her, og vi får et godt innblikk i hva som er de sentrale problemstillingene i kurset. Lay-out er kanskje litt mye preget av tekst, og litt for lite utnytting av mediets muligheter som nevnt. Vi bruker 30% lengre tid på å lese på skjerm, og med bare tekst blir det til at vi trykker materiellet ut på papir.

Lokal- og intranett:

Jeg synes det er fint at alle legger ut arbeidsbok på nettet. Det lærer jeg en del av. Det er også lagt ut en del bilder på nettet, av kabler og lignende. Det er bra. Men jeg tror praksis må til i et slikt studium. Man kan ikke vedlikeholde en server hvis man bare har sett en tegning av en server. (NKI)

OK - mye gjentakelser mellom boken og heftet og det som står på nettet.

Undervisningsmaterieill er ikke tilbudt. Kun ordinær pensumlitteratur.

Mye nyttig stoff. Kanskje litt i overkant for en med lite forkunnskaper i tema.

Det er bra at de har laget sammendrag av pensum og lagt ut frivillige oppgaver. Det er også mange pekere til interessante sider. Dessuten er kursholderne veldig klare i sine mål og forventninger med kurset. De er også klare på hva som forventes av studentene.

Gode pensumbøker, som sagt tidligere, vært litt mer forklarende i forhold til at det er første gang jeg/vi/ noen av oss jobber med den slags bruk av PC'er (lokalnettverk)

Undervisningsmateriellet er overveiende klipp fra lærebøkene til kurset eller sammendrag av disse. Progresjon finnes ikke og pedagogiske betraktninger kunne gjøres bedre.

Det som har kommet ut til "rett" tid har vært tilfredsstillende.

Kunne utnyttet mulighetene som ligger i Internett bedre.

Hvilke av elementene i Internett-kurset har du satt mest pris på?

Brukertilpasning:

Utviklingen av pedagogisk programvare. (NKI)

Det har jeg ingen formening om..

Å få hjelpe medstudenter via e-post.

Dette med å få hurtig respons på spørsmål ang. kurs og problematikk

Som sagt, muligheten til å styre timeplanen selv.

Fjernundervisningspedagogikk:

Den raske veiledningskontakten på e-post og det at det var ganske stor aktivitet på diskusjonsgruppa i det norske kurset.

Lokal- og intranett:

Arbeidsboka (NKI)

Muligheten til å jobbe når det passet meg !

Faktisk ingen. Jeg ser ingen fordeler ved å ta et slikt kurs over nettet.

Tekstene som ligger ute om de ulike temaene. Oppgavene som skal gjøres.

Skjønner ikke helt spørsmål 4 (materiell i trykt form) så lenge jeg vet at jeg kan skrive ut materialet. Ryddigheten og klarheten.

Tilgjengelighet. Supplerende litteratur .

Faktisk ingen. Det mest interessante ved kurset er at jeg har fått en rekke ideer til hvordan jeg ville laget et slikt kurs.

Muligheten til å jobbe samtidig som man studerer.

Struktur for arbeidsboken og labøvelsene.

Hvilke elementer savnet du mest eller synes du var svakt utnyttet i ditt Internett-kurs?

Brukertilpasning:

Tja si det... (NKI)

Jeg vet ikke... Jeg hadde vel trodd at det skulle være noe annet enn 2 store innleveringer....

Se punkt 1. (Studentene må bli flinkere til å snakke sammen pr. e-post. jeg har svart på alle henvendelser og hjulpet mange - er stort sett den eneste som har vært aktiv på dette området.)

E-postsystemet

Tradisjonell undervisning, gruppesamtaler, lærerveiledning - kort sagt elementer som i dag ikke kan kjøres over nettet.

Fjernundervisningspedagogikk:

Utnyttinga av mediets muligheter til å presentere film, animasjon og lyd, samt å variere tekstene med bilder og illustrasjoner - slik at vi også lærer å skape mer motiverende læringsmiljø. (Innholdet har vært bra, så det handler om formen)

Lokal- og intranett:

Lærerne bør legge ut info, spørsmål på møteplassen og oppfordre oss til å bruke denne. Undervisningen kunne også vært mer interaktiv. (NKI)

Kontakten mellom studenter og lærer.

Lærer burde gjort noe for å få deltakerne til å føle at de tilhørte en gruppe. Det burde etter min mening vært laget flere mindre innleveringsoppgaver i stedet for det relativt store arbeidet med "Arbeidsboka".

Kunne ønske en nærere kontakt med lærer.

Det viktigste er visst sagt over. Men jeg savner tilrettelegging for at studentene skal føle klassetilhørighet, (f.eks. bilder av kursleder og studenter lagt ut på nettet), jeg savner initiativ fra kursledere, (bl. a. å dra igang diskusjonsforumet "Møteplassen"), jeg savner raskere tilbakemeldinger på henvendelser, progresjon i studiet, jeg savner regelmessige, obligatoriske innleveringer gjennom kurset.

Kommunikasjon med undervisere og medstudenter.

Diskusjonsforum. Tilbakemelding fra lærer. Bruk av slides/videoer.

Hvilke erfaringer har du med kommunikasjonen med medstudentene i kurset over Internett? Forsøk å reflektere over om dine synspunkter påvirkes av om du følger klasseromsundervisning i de andre fagene i IT for lærere.

Brukertilpasning:

Jeg har bare hatt kontakt med noen få (aktive) fra kurset. Jeg synes at samlingene i de andre fagene har vært svake og ikke lært meg så mye. Jeg har derfor hatt kontakt med noen av studentene over e-mail. Noen studenter er flinke til å kommunisere over e-post. Andre hører vi ikke fra. Det har vært noen episoder der studenter har sendt ut spørsmål over e-post og fått noen "ironiske" svar fra lærer. Dette kan mulig være en faktor som gjør at noen kvier seg for å sende ut meldinger til alle.....? Jeg følger klasseromsundervisningen, men det er ikke bra. Det blir for mye "tomt prat". (Bodø)

Veldig bra erfaringer, men jeg tror nok det kommer av at jeg allerede har opparbeidet en gode samarbeidspartnere i de tidligere modulene av IT for lærere. Har ikke fulgt noe klasseromsundervisning. (NKI)

Se punkt 1. (Studentene må bli flinkere til å snakke sammen pr. e-post. jeg har svart på alle henvendelser og hjulpet mange - er stort sett den eneste som har vært aktiv på dette området.)

Det har ikke vært mulig å komme inn på forum verken for å diskutere eller se oppgavene til de andre. Det står at de skal ligge tilgjengelige. Det er bare en oppgave jeg har greid å få ut der.

Det har vært vanskelig å samle medlemmene i gruppen. Kan virke som flere hadde motivasjonsproblemer. Noen har gitt minimal respons, mens andre har vært aktive. I tillegg. Det er ikke det samme å kommunisere skriftlig som muntlig. (Bodø)

Ingen kommunikasjon. Følger ikke klasseundervisning. (NKI)

Tregt i begynnelsen, men tok seg opp og fungerer bra

Kommunikasjonen hat til tider vært begrenset, jeg antar det har med tilvenning til denne kommunikasjonsformen å gjøre.

Fjernundervisningspedagogikk:

Ingen erfaring (som eneste student)

Lokal- og intranett:

I dette kurset har jeg ingen kontakt med medstudenter. Jeg har prøvd, men ingen svarer meg. Enkelte lærere er heller ikke spesielt hyggelige. (NKI)

Liten kontakt!

Jeg følger klasseromsundervisning i andre IT-fag sammen med flere av de som tar "Lokal- og intranett" som fjernundervisning. Men vi har ikke mye tid til å ha kontakt med hverandre i den anledning. De øvrige deltakerne på internett-kurset har jeg ikke hatt noen kontakt med, heller ikke er det lagt opp til eller oppfordret til det.

Vi har valgt å jobbe sammen tre stykker og derfor har vi hatt lite kommunikasjon med andre. Dette var naturlig nettopp fordi vi gikk i samme klasse. Kurset hadde vært helt annerledes hvis jeg hadde vært alene. Da måtte jeg tatt kontakt med andre over nettet.

Får behovet dekket på skolen. Vi er så mange i min klasse som tar dette faget så jeg må ikke anstrenge meg for å søke kontakt med andre. Det er klart man velger å diskutere med et "levende" menneske når man kan det og i tillegg kjenner hverandre godt. Ellers hadde jeg sannsynligvis satt pris på å snakke med noen andre i samme situasjon hvis jeg var helt "alene". (Oslo)

Jeg har sett at mange har jobbet bra, sendt mail og rådspurt meg litt. Jeg har ikke hatt gående kommunikasjon med mange, men har hatt gleden av å ta lab-øvelser sammen med klassekamerater. Forskjellen blir derfor ikke stor. (Oslo)

Jeg har hatt svært lite kommunikasjon med andre studenter på kurset. Det gjelder nok også de fleste andre, det kan man få et inntrykk av ved å se på "Møteplassen", hvor det gjennom hele kurset har vært ca. 20 innlegg, og mange av disse har vært perifere i forhold til kursets innhold.

Liten, hadde ikke behov. Jobbet sammen med to andre studenter som jeg går i klasse med ellers (Oslo).

Hvilke tekniske problemer støtte du på i kurset, og hvordan kunne disse vært løst?

Brukertilpasning:

Har ikke hatt noen problemer..... Jeg hadde trodd at læreren skulle gi mere veiledning. Men det eneste problemet var forvirringen om at vi skulle melde oss opp til eksamen og ikke skolen. Vi fikk heller ikke beskjed om at oppgavene skulle sendes direkte til lærer i valgfaget, og ikke til skolen... (Bodø)

Ingen!

????

Måtte installere Windows og hele greia ca midt i studiet.

Bortsett fra at det ikke skjer noe på forum, har det tekniske fungert.

Få eller ingen.

At en del sidehenvisninger ikke kom opp på skjermen

De problemene som jeg støtte på løste jeg i samarbeid med skolen og medstudenter.

Ingen.

Fjernundervisningspedagogikk:

Ingen problemer. (Et par ganger har web-sider vært utilgjengelige, men det har raskt blitt retta opp)

Lokal- og intranett:

Mangel på et lite nettverk å øve på . Dette kunne vært løst ved at HiO hadde stillet 2 maskiner med NT til disposisjon, i alle fall i en periode.

Kan ikke komme på noen problemer.

Det har ikke vært noen problemer. Det å lage hjemmesider behersket jeg i utgangspunktet. Hvis ikke kunne jo det vært en terskel. Det kurset jeg nå går på er lagt opp med lab-øvelser og det er jo vanskelig nok , men da jobber vi i gruppe og er der nettopp for å lære og får i tillegg veiledning av lærer. Hadde vi ikke hatt det hadde det vært håpløst. Veiledningen har for øvrig vært veldig bra. De tekniske problemene med det første valgfaget mitt har jeg beskrevet under første punkt (Java). Forresten kanskje en norsk innstallasjonoversettelse kunne vært på sin plass på Java-kurset? Jeg sitter enda med følelsen at jeg egentlig aldri kom i gang pga disse ovennevnte problemene. Unødvendig å bruke energien på det og viktig for studentene å komme i gang forttest mulig for å opprettholde motivasjonen.

Trengte å trene, og fikk ingen forståelse fra skolen her hvor jeg er til daglig. Skjønner til en viss grad at skolen sier i fra seg ansvaret ettersom de ikke holder et slikt kurs som jeg går på, men det ville vært en fordel å hatt ett eller annet å leke seg på. (Oslo)

Ingen tekniske problemer, men det hadde vært greit å hatt tilgang på to maskiner i en nettverk man kunne trene seg på .

Lab-øvelser ble problematisk å gjennomføre. De er fremdeles ikke gjennomført 3 uker før eksamen. Det kan føre til at jeg ikke får gå opp til eksamen.

Ingen.

Hva oppfatter du som viktig når det gjelder lærerens rolle og arbeidsoppgaver i kurset?

Brukertilpasning:

Lærerens involvering. (NKI)

Læreren var ikke med i arbeidsoppgavene. Vi har ikke fått noe informasjon om kurset, annet enn når vi har spurt om råd.. Vi sendte den første oppgaven til nettskolen, og den skulle sendes til læreren,- det fikk vi greie på i ettertid.... Læreren bør være mer frempå og sjekke opp om hvordan det går. Han bør også komme med god informasjon om temaet og hva som kreves av kurset. Jeg fikk ikke informasjon av læreren i det hele tatt (bare fra nettskolens sider), og ikke oppfølging. (Bare et skjema for å fylle ut om it2 kurset). Jeg synes at det er for dårlig, når man betaler så mye for et kurs..... Læreren bør være en engasjert lærer som er tilgjengelig og hjelpsom. Dette føler jeg har vært mindre bra. Det har vært for lite kommunikasjon fra læreren og har ikke gitt nok informasjon. Jeg føler også at jeg ikke har fått hjelp til ting jeg har spesielt spurt lærer om.

Å svare så godt som mulig på henvendelser og komme med presise og raske tilbakemeldinger. Å si ifra hvis en student har misforstått noe helt. (NKI)

Veiledning, støtte, motivasjon, hjelp.

Responsen fra og til studentene (?)

Rette, selv om det ikke har skjedd. Jeg skal purre for å få svar.

Læreren må i større grad følge opp studentene på nettet. Man blir i for stor grad overlatt til seg selv.

Rask tilbakemelding og kritisk og konstruktiv veiledning

Være veileder, men også å ta i mot og diskutere med studentene

Tilstedeværelse og rask respons.

Fjernundervisningspedagogikk:

Være motiverende, hyggelig og støttende, men samtidig følge opp med interesse for studieframgang. Gi rask respons og konstruktive kommentarer (gjerne kritiske) på en slik måte at studenten får lyst til å gå videre.

Lokal- og intranett:

Holde liv på møteplass, inspirere oss – for eksempel komme med URL`er som kan være nyttige i studiet, gjøre møteplassen spennende. (NKI)

Motivasjon, relevant feedback, skape inntrykk av tilhørighet, progresjon i studiet m.m.

Lærer kan kanskje ta mer personlig kontakt. Vi blir litt "fjerne" for hverandre. Det var bra med lab-øvelsen, for da fikk vi ert annet forhold til noen av de personene som står for kurset.

Det blir viktig også for læreren å tenke over at han ikke har en tradisjonell undervisningsrolle. All den uformelle kontakten mellom lærer og elev blir borte. Det er som regel mye som skjer mellom linjene i det virkelige liv, man får både formell og uformell veiledning .Læreren her blir typisk en tilrettelegger som man kanskje har forventninger til

som han ikke er klar over. Denne undervisningsformen er jo ganske ny for begge parter og man henger lett igjen i gamle tankebaner og mønster. Man ønsker vel både og bli "sett" og ikke bli "sett" av læreren. Jeg tror nok at man blir veldig opptatt av tilbakemelding fra læreren og læreren må nok regne med å slite med uttalelser som: "du har ikke lært meg". En ting er å vite at man har ansvar for egen læring. En annen ting er å skjønne det i praksis. Kanskje lurt av læreren å "bry seg litt" innimellom uten at eleven nødvendigvis har tatt kontakt.

Lese og kommentere arbeidsbøker. Være tilgjengelig for spørsmål.

Inspirator – Organisasjon – Veileder - Faglig dyktighet - Tilgjengelighet

Må være en bedre igangsetter. Må gi klarere retningslinjer for de som studerer kun via nettet. Dette gjelder spesielt hvordan og hva som skal presenteres når det gjelder arbeidsboka i Lokal- og intranett kurset.

Veiledning i form av tettere oppfølging av det arbeidet som blir lagt inn i arbeidsboken.

Være tilgjengelig, gi konkret tilbakemelding.

Spørsmål om Valgfagsnettverket

**Finner du den informasjonen du trenger på Valgfagsnettverkets hjemmeside?
Hvis nei, hvilken informasjon savner du og hvordan burde den vært presentert?**

**Hvilke positive og negative erfaringer har du med kursoppmelding,
eksamensoppmelding og annen administrasjon av valgfagene?**

Fungerer greit!

Litt opp og ned, men i snitt tilfreds.

Kursoppmelding gikk greit. Som nevnt har jeg synes dette virker vanskelig. Da vi skulle møte på labben kunne jeg ikke møte da min sønn havnet på sykehus. Jeg skrev en mail til xx og han var veldig hyggelig. Da jeg også spurte om jeg kunne utsette eksamen til jul, var det helt greit. Korrespondansen så slik ut (det er forøvrig omtrent all korrespondanse jeg har hatt med lærerne):

"Det lar seg ordne. Vi kan også ordne slik at du kan få tilgang på labben vår andre tidspunkt enn det som er satt opp, hvis det hjelper. Du trenger 2 hele dager på labben før eksamen og det kan vi ordne dersom du allikevel ønsker å prøve å bli ferdig nå i sommer. Jeg foreslår at du ringer meg dersom du vil prøve på det, så kan vi evt. avtale tid. Hvis ikke, kan du gjerne fortsette etter sommeren og ta eksamen i desember. Mvh, xx

En annen lærer skrev "Hei, Jeg har vært og kikket på arbeidsboka di. Der var det lite å se. Når skal du gjøre noe med det???" yy"

Hei, Jeg har akkurat avgjort at jeg utsetter eksamen til jul, har snakket xx om saken. Jeg skal imidlertid arbeide med arbeidsboka utover våren. Jeg holder på å avslutte prosjektoppgaven om IT i undervisningen. Etter den kommer jeg sterkere tilbake. Hilsen Kirsti Holmquist Arntzen

Javel, men så er det en spesialavtale med xx. Dermed fjerner jeg deg fra vårens kurs. yy ----

Etter dette har jeg skrevet til begge lærerne at jeg ikke vil fjernes fra kurset, bare ha en langsommere progresjon, men jeg har ikke fått svar (NKI, Lokal- og intranett).

Synes informasjonen fra NKI har vært ryddig og grei. Vi har i tillegg til e-post fått mange påminnelser om både eksamensoppmelding og dette skjemaet gjennom stasjonær lærer. Så jeg føler at vi blir "passa på".

Noe surr med e-postsystemet, men stort sett greit nok (Bodø, Brukertilpasning).

Veldige detaljerte skjema, har ennå ikke mottatt beskjed om at når og hvor jeg skal ha eksamen - hva med hjelpemidler, tid, Håper det kommer snart (02.05.00) (Oslo, Lokal- og intranett).

Jeg synes dette har fungert bra. Har ingen negative opplevelser (Oslo, Brukertilpasning).

Det har vært for dårlig. Informasjonen kom for seint (Bodø, Brukertilpasning).

Få eller ingen (Bodø, Brukertilpasning).

Rot i begynnelsen med å få registrert seg på rett kurs (Bodø, Brukertilpasning).

Dette har gått veldig greit. Rask tilbakemelding og greie svar fra administrasjonen (NKI, Fjernundervisningspedagogikk) .

Ingen negative erfaringer enkelt og greit å melde seg opp (Bodø, Lokal- og intranett).

Alt OK. Det meste er organisert gjennom studiet ved HiOslo. (Lokal- og intranett).

Noen av kursene i valgfagsnettverket følger eksamensåret med fast oppstartsdato og felles progresjon for alle. Vi kaller denne modellen *felles oppstart og progresjon*. Andre kurs kan du begynne på når som helst og følge din egen progresjon. Vi kaller denne modellen *individuell oppstart og progresjon*. Hvilken av modellene foretrekker du?

Felles oppstart og progresjon

Kan du begrunne hvorfor du foretrekker denne modellen?

Det passer inn i forholdet til den resterende biten av mitt studium "IT for lærere 2". Jeg har på forhånd regnet med at alt skal være ferdig i løpet av dette undervisningsåret (følger den undervisningsplanen som høgskolen har (Oslo, Lokal- og intranett).

Har bare prøvd denne modellen.

Med referanse til ovennevnte, vil jeg legge vekt på gruppetilhørigheten. Det å jobbe sammen med andre som du vet er omtrent på samme nivå og følger samme progresjon er viktig (Oslo, Lokal- og intranett).

Trenger litt struktur og rammer. Ikke minst tidsfrister. Hvis jeg ikke har dette, blir det nedprioritert i forhold til andre oppgaver (Oslo, Lokal- og intranett).

Lettere å samarbeide om prosjekter etc.

Har ikke erfaring med den siste modellen (individuell oppstart og progresjon) og synes derfor at det er vanskelig å uttale seg. Hvis jeg skulle ta enda et valgfag kunne jeg godt tenke meg å prøve det. Det har jo sine absolutte fordeler å kunne bruke lang tid eller kort tid alt etter hva som passer inn i livssituasjonen der og da. Ja takk begge deler sa Ole Brumm. (Oslo, Lokal- og intranett)

Da er alle til stede og får info samlet.

Fordi i år følger jeg også annen undervisning på høgskolen og da passer det bedre for meg. Men hvis jeg ikke gikk på skole, kunne det mulig vært bedre med individuell oppstart og progresjon (Bodø, Brukertilpasning).

Det er alltid en fordel å dele et prosjekt med andre. Noen å diskutere, kommunisere med (Bodø, Brukertilpasning).

Fordi det da blir lettere å skape et sosialt læringsmiljø blant studentene (NKI, Fjernundervisningspedagogikk).

Strukturell drahjelp fra felles framdrift (Bodø, Brukertilpasning).

Det er enklere å jobbe mot en gitt frist for min egen del (Bodø. Lokal- og intranett).

I mitt tilfelle synes jeg dette var mest praktisk. Jeg følger et annet studie og vil gjerne avslutte dette på samme tid. Skulle jeg bare tatt et kurs over nettet, kunne individuell oppstart være av større interesse. Det er sikkert lettere å få til ved siden av full jobb, men tidspresset som ligger i felles oppstart er også positivt. (Oslo, Lokal- og intranett)

Individuell oppstart og progresjon Kan du begrunne hvorfor du foretrekker denne modellen?

Kan jobbe når det passer meg. (Oslo)

Jeg er veldig opptatt privat, er i full jobb og tar utdannelsen som en hobby. Jeg har brukt 3 år på 20 vekttall (NKI).

Det passer best med hensyn til arbeid ved siden av.

Siden Nettet er et fritt forum - uten åpningstid - vil det for meg være merkelig om en ikke kunne melde seg opp når som helst, og avlegge eksamen når en føler seg beredt til det. (Oslo, Lokal- og intranett)

For meg er dette etterutdanning ved siden av jobb. Det er derfor fint å ikke være nødt til å følge en bestemt tidsplan, men tilpasse arbeide når jeg har tid i forhold til jobben.

Passer best da jeg studerer på heltid (Bodø, Brukertilpasning).

Fordi jeg er i fast arbeid der arbeidsmengdene varierer. Kan være greit å bestemme mitt eget løp i forhold til dette. Driver også sesongavhengig idrett, slik at det er best for meg å tilpasse

kurset for meg selv (Oslo, Lokal- og intranett).

Hva oppfatter du som de største fordelene med Valgfagsnettverket?

Kan jobbe når og hvor det passer.

Har for så vidt god tid til å bli ferdig med oppgavene i tide og kan kombinere dette med jobb.

At en kan finne et interesseområde å studere videre på.

Jeg har nesten ikke sett valgfagsnettverkets hjemmesider. Kanskje besøkt dem 3-4 ganger. Hvorfor? Jeg har ikke oppfattet det som relevant. Jeg har regnet med at all nødvendig informasjon vill komme via veileder (fra HIØ eller HIO) (Oslo, Lokal- og intranett).

Uavhengig av tid (innen visse rammer) og sted. (Verd å merke seg at vedkommende svarte dette på spørsmålet om felles oppstart og progresjon ovenfor: "Trenger litt struktur og rammer. Ikke minst tidsfrister. Hvis jeg ikke har dette, blir det nedprioritert i forhold til andre oppgaver (Oslo)

Hjelpe medstudenter via e-post.

Å kunne studere når det passer meg og at jeg hadde så mange valgmuligheter. Kunne gjerne tenkt meg å tatt et annet valgfag ved en senere anledning. Kanskje til og med fullføre JAVA i mitt eget tempo. Fordel for høgskolen er jo at de kan spesialisere seg på få valgfag og bruke kreftene på andre ting.

Tilgjengeligheten og valgmulighetene, samt integreringen av IKT som en naturlig del av skole-hverdagen (Oslo, Lokal- og intranett).

Frihet til å jobbe når jeg vil.

Jeg kan jobbe hjemme med kurset!

Som tidligere nevnt - fleksibiliteten.

Har mye studieerfaring fra universitet osv. (NKI, Brukertilpasning).

Litt mer sin egen herre (Bodø, Brukertilpasning).

At det blir mulig å velge et bredere spekter med kurs enn det en enkelt institusjon kan tilby.

Formodentlig det differensierte tilbudet.

Muligheten til å studere ved siden av jobben. Muligheten til å studere hjemmefra (Bodø, Lokal- og intranett).

Individualist som har masse andre ting å gjøre ved siden av, jobber alltid veldig konsentrert og blir ofte interessert i fordypning der og da. Da er det fint å kunne gå videre og ikke vente på alle andre (NKI, Fjernundervisningspedagogikk).

Mulighetene til å velge noe av interesse.

Friheten (Oslo, Lokal- og intranett).

Ikke noen større fordeler enn ved annen internettundervisning (NKI, Brukertilpasning).

Hva oppfatter du som de største ulempene med Valgfagsnettverket?

Lite personlig oppfølging. Vanskelig å få alt presentert på nettet når det gjelder praktiske ting (Lokal- og intranett)

Liten sosial omgang med klassen.

Mister nærheten/den personlige kontakten med lærer og medstudenter.

At jeg er avhengig å reise så langt for å gjøre labøvelsene (NKI, Lokal- og intranett).

Skolene seg imellom kunne godt hatt et samarbeid. Kjøpt tjenester hos hverandre, for eksempel er det tungvint å måtte dra langt avgårde på labøvelse. Samtidig positivt å se den skolen vi hører til. (Oslo, Lokal- og intranett)

At de setter tidsrammer, har et ønske om å holde på til jeg er fornøyd. Ha en pris for kurset og en for eksamen. Hvor lang tid dette tar bør være opp til personen som tar kurset.

Være med i et fagmiljø.

Har ingen erfaringer med det.... (Bodø, Brukertilpasning (?)).

Det å ikke møte veileder og medstudenter "live". Vi hadde noen samlinger, og disse var en positiv opplevelse (Bodø, Brukertilpasning).

At linker osv ikke fungerer (Bodø, Brukertilpasning).

At kursene kanskje blir svært ulike m.h.t. omfang og kvalitet?

Fysisk avstand til læreren (Bodø, Brukertilpasning).

Den manglende kontakten med medstudenter og lærere (Bodø, Lokal- og intranett).

Mitt kurs trenger mere tid til praktiske øvelser (Oslo, Lokal- og intranett). .

Lite praksis og upersonlig (Oslo, Lokal- og intranett).

Hvordan kan tilbudet i Valgfagsnettverket gjøres bedre?

Opprette grupper som jobber sammen, mulighet til mer praktisk øvelse, f. eks. via en "simulerings CD-ROM" (Lokal- og intranett)

Gjøre møteplassen livligere (Lokal- og intranett).

Ta hensyn til våre vurderinger.

Jeg føler ikke at jeg har nok erfaringer til å besvare dette spørsmålet ennå.

Mer interaktivitet.

Alle høyskoler burde ha vært med. Enda mer å velge i.

Jeg ville ta "Jenter og IT", men det var for få til å kunne starte. Det hadde vært fint om jeg kunne velge de fagene jeg hadde lyst /interesse av å ta.

Jeg tror man må legge opp til samlinger der studentene også kan kommunisere på "Gammelmåten" (Bodø, Brukertilpasning).

Flere videosnutter av teknisk hjelpemiddel-bruk. Vanskelig å skjønne bare ved å ha bilder på ark, men besøk på hjelpemiddelsentral økte forståelsen (NKI, Brukertilpasning).

Det måtte være ved å få flere med og utvikle det faglige fellesskapet i det nettverket som tilbyr kurs.

Hvilke fag kunne du tenke deg utover de som allerede er tilgjengelig via valgfagsnettverket?

Webdesign.

Kanskje noe som gikk på IKT og administrasjon også i forhold til nasjonale og lokale planer. SATS-skole er et stort område hvor det kurses mye i den enkelte kommune.

Synes det er nok.

Andre kommentarer

Dersom du har andre kommentarer, vil vi gjerne at du skriver det i feltet nedenfor:

Viktig å tilpasse valgfagene så godt som overhode mulig til å være nettfag. Da vil det nødvendigvis bli forskjellig fra vanlige fag fra høyskoler. Praktiske lab. oppgaver osv. bør unngås, og innsendingsoppgaver prioriteres (NKI, Systemløsninger).

Hvis dere skal ha et påbygningstilbud som gir mulighet til mellomfag, kan dere kontakte meg da? Jeg sendte inn et fullt skjema første gangen og det var ikke gøy å måtte sende inn et nytt. Jeg vet ikke om jeg har fått med meg alt som jeg hadde på det forrige..... Det var heller ikke gøy å få "ufine" meldinger på e-mail fra lærer om at man måtte sende inn skjema (for de som ikke hadde gjort dette).

Er usikker på spørsmålet om Mellomfag ovenfor. Kunne tenke meg mellomfag men ikke for å gå videre. Er cand.mag. Kan heller tenke meg å gå i bredden.

Spørsmålet om mellomfag: Ikke aktuelt med en gang, men muligens ved en senere anledning.

Appendix 2: Spørreskjemaet på WWW

Spørreskjema om Valgfagsnettverket i IT for lærere

Dette spørreskjemaet kan besvares direkte på skjermen. Når du trykker på send-knappen nederst, blir svarene sendt som e-post til Forskningsleder Torstein Rekkedal ved NKI Fjernundervisningen. Dersom du foretrekker å skrive ut og besvare spørreskjemaet med papir og blyant, skal det sendes til:

Forskningsleder Torstein Rekkedal

NKI Fjernundervisningen

Postboks 111

1319 Bekkestua.

Spørreskjemaet skal besvares anonymt.

Spørsmål om studenten

Er du mann eller kvinne?

Mann

Kvinne

Hvor gammel er du?

Under 20 år

Mellom 20 og 30 år

Mellom 30 og 40 år

Mellom 40 og 50 år

Mellom 50 og 60 år

Over 60 år

Ved hvilken skole er du registrert som student?

NKI

Høgskolen i Bodø

Høgskolen i Oslo

Høgskolen i Buskerud

Høgskolen i Vestfold

Høgskolen i Østfold

Hvilket fag har du studert gjennom valgfagsnettverket?

Læremiddeltilpasning, systemløsninger

Læremiddeltilpasning, brukertilpasning

Læremiddeltilpasning, programutvikling med Visual Basic

Læremiddeltilpasning, programutvikling med Java

Jenter og IT i skole og samfunn

Fjernundervisningspedagogikk

Lokal- og intranett

Hvor mye av kurset har du fullført?

Lite

Omtrent halvparten

Mesteparten

Alt

Spørsmål om kurs på web

På bakgrunn av min deltakelse i kurset/kursene mener jeg at det er mulig å få fullt læringsutbytte gjennom kurs som undervises over Internett.

Helt enig

Enig

Usikker

Uenig

Helt uenig

Det at kurset undervises over Internett gjorde det enklere for meg å begynne på kurset.

Helt enig

Enig

Usikker

Uenig

Helt uenig

Min læring i kurset blir dårligere fordi kurset undervises over Internett.

Helt enig

Enig

Usikker

Uenig

Helt uenig

Mine reelle læringsresultater i kurset blir like gode som i et ordinært kurs med lærerledet undervisning i klasse.

Helt enig

Enig

Usikker

Uenig

Helt uenig

Erfaringene mine tilsier at jeg gjerne kunne ta et kurs over Internett ved en senere anledning.

Helt enig

Enig

Usikker

Uenig

Helt uenig

Jeg anbefaler gjerne en kollega eller venn å ta kurs over Internett.

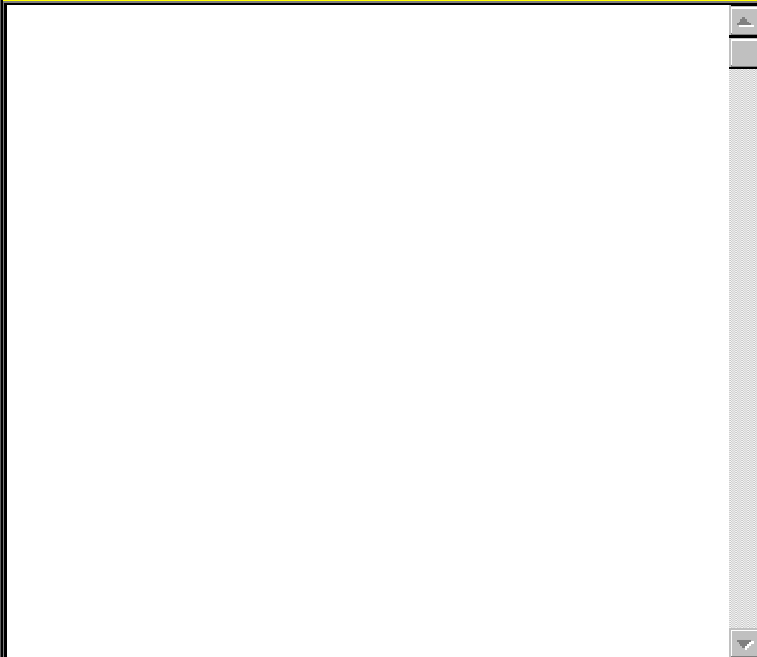
☐	Helt enig
☐	Enig
☐	Usikker
☐	Uenig
☐	Helt uenig

Spørsmål om kurset du holder på med

1: Hva er din helhetsvurdering av kurset? Med andre ord, hva er bra, hva er mindre bra, og hvilke forslag til forbedringer har du?

A large, empty rectangular text input area with a vertical scrollbar on the right side, intended for the user's response to question 1.

2: Hva er din vurdering av kursets anvendelse av Internett?

A large, empty rectangular text input area with a vertical scrollbar on the right side, intended for the user's response to question 2.

3: Hva er din vurdering av undervisningsmaterialet i kurset?

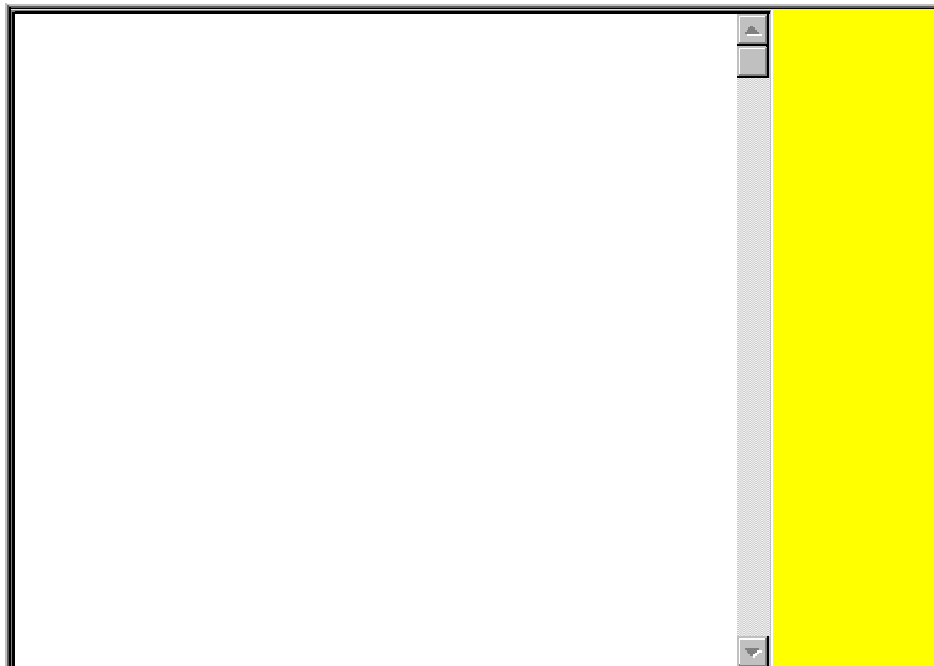
4: Ser du det som en fordel at kursmaterialet på Internett også blir distribuert i trykt form?

Ja Nei

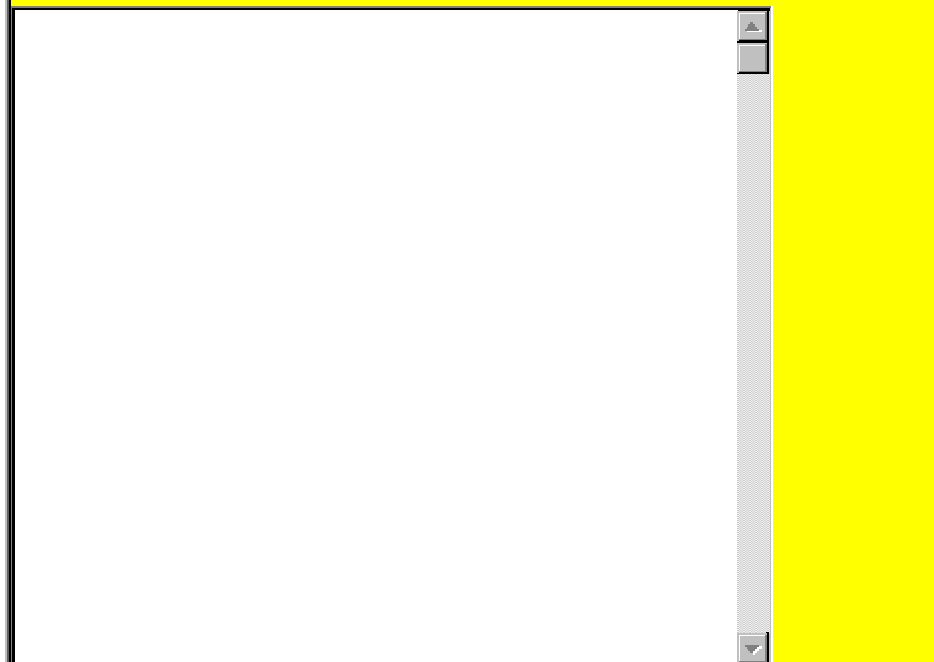
5: Hvilke av elementene i Internett-kurset har du satt mest pris på?

6: Hvilke elementer savnet du mest eller synes du var svakt utnyttet i ditt Internett-kurs?

7: Hvilke erfaringer har du med kommunikasjonen med medstudentene i kurset over Internett? Forsøk å reflektere over om dine synspunkter påvirkes av om du følger klasseromsundervisning i de andre fagene i IT for lærere.

8: Hvilke tekniske problemer støtte du på i kurset, og hvordan kunne disse vært løst?

9: Hva oppfatter du som viktig når det gjelder lærerens rolle og arbeidsoppgaver i kurset?	

Spørsmål om Valgfagsnettverket

10: Finner du den informasjonen du trenger på Valgfagsnettverkets hjemmeside?

Ja Nei

11: Hvis nei, hvilken informasjon savner du og hvordan burde den vært presentert?

A large, empty rectangular text input field with a vertical scrollbar on the right side, intended for the user to provide feedback on missing information.

12: Hvilke positive og negative erfaringer har du med kursoppmelding, eksamensoppmelding og annen administrasjon av valgfagene?

A large, empty rectangular text input field with a vertical scrollbar on the right side, intended for the user to provide feedback on course registration and administration.

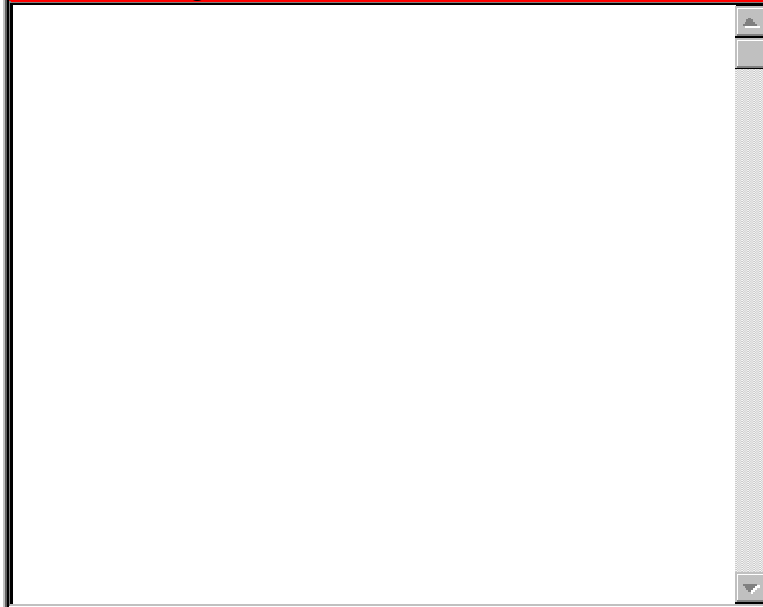
Noen av kursene i valgfagsnettverket følger eksamensåret med fast oppstartsdato og felles progresjon for alle. Vi kaller denne modellen *felles oppstart og progresjon*. Andre kurs kan du begynne på når som helst og følge din egen progresjon. Vi kaller denne modellen *individuell oppstart og progresjon*.

13: Hvilken av modellene foretrekker du?

Felles oppstart og progresjon

Individuell oppstart og progresjon

14: Kan du begrunne hvorfor du foretrekker denne modellen?

A large, empty rectangular text input area with a vertical scrollbar on the right side, intended for the user to provide a justification for their choice in question 13.

15: Hva oppfatter du som de største fordelene med Valgfagsnettverket?

A large, empty rectangular text input area with a vertical scrollbar on the right side, intended for the user to list the biggest advantages of the Valgfagsnettverket.

16: Hva oppfatter du som de største ulempene med Valgfagsnettverket?

17: Hvordan kan tilbudet i Valgfagsnettverket gjøres bedre?

18: Hvilke fag kunne du tenke deg utover de som allerede er tilgjengelig via valgfagsnettverket?

19: Kunne du tenke deg å fortsette med et mellomfagstillegg i IT for lærere der undervisningen foregikk på nettet i regi av Valgfagsnettverket?
Et mellomfagstillegg vil si en 10-vektalls påbygning som gir mulighet til å gå videre med hovedfag.

Ja Nei

Andre kommentarer

Dersom du har andre kommentarer, vil vi gjerne at du skriver det i feltet nedenfor:

Takk for hjelpen!

Vær vennlig å returnere det utfylte skjemaet så raskt som mulig ved å trykke på denne sendknappen:

eller ved å postlegge en "papir-og-blyant-utskrift" til adressen øverst på spørreskjemaet.
Det er nå sendt til Torstein Rekkedal"

Appendix 3: E-post til studentene om evalueringen

1. utsending

Dato: 16. mars 2000 14:00

Emne: Evaluering Valgsfagsnettverket

Utvikling av Valgsfagsnettverket i IT for lærere er støttet av SOFF (Sentralorganet for fleksibel læring i høgre utdanning).

SOFF legger stor vekt på evaluering i de prosjekter som får prosjektstøtte. Prosjektet, Valgsfagsnettverk, skal evalueres på flere nivåer. Blant annet skal selve samarbeidet og den organisatoriske løsningen vurderes.

Videre er det lagt vekt på å samle inn informasjon fra studentene om deres opplevelser både knyttet til de spesifikke kurstilbudene, fjernundervisningen og opplevelse av pedagogiske, praktiske og organisatoriske forhold.

For å gjøre arbeidet så lett som mulig for studentene har vi utviklet et skjema som kan besvares direkte på nettet. Skjemaet finner du på

<http://www.nettskolen.com/studium/valgsfagsnettverk/studeval.html>

Erfaringsmessig gir studentenes verbale tilbakemeldinger størst verdi i evalueringsarbeidet. Skjemaet inneholder derfor noen åpne spørsmål som skal besvares med egne ord. Vi ville sette stor pris på om dere tok dere tid til å svare så utfyllende som mulig på disse åpne spørsmålene.

Når skjemaet sendes blir det automatisk sendt til undertegnede, forskningsleder Torstein Rekkedal, ved NKI Fjernundervisningen. Avsender blir ikke registrert. For øvrig vil behandlingen skje konfidensielt og ingen resultater vil kunne tilbakeføres til enkeltpersoner. Rapporten er en av prosjektets forpliktelser overfor oppdragsgiver, samtidig som resultatene vil være viktige i det videre arbeidet med Valgsfagsnettverket og studietilbudet.

Dersom du ikke ønsker å besvare skjemaet på nettet, kan det skrives ut, besvares og sendes i posten. Adressat er da:

Forskningsleder Torstein Rekkedal
NKI
Boks 111, 1319 Bekkestua

På forhånd takk. Vi håper at alle tar seg tid til å besvare skjemaet. Resultatenes verdi er avhengig av at de fleste studentene gir sitt bidrag.

Vennlig hilsen
Torstein Rekkedal

2. utsending

Sendt: 27. april 2000 14:47

Emne: Evaluering Valgfagsnettverket

Kjære alle studenter i Valgfagsnettverket.

Med all mulig ydmykhet sender jeg en bønn til dere om å besvare evalueringsskjemaet for Valgfagsnettverket på nytt. I forbindelse med IT-avdelingens bytte av e-post-serveren på NKI skjedde det ett eller annet som gjorde at evalueringsskjemaet ikke ble sendt som planlagt. Jeg mottok umiddelbart etter utsending av brevet om evaluering 7 svar.

Vi var overrasket over den lave svarprosenten, og tenkte å purre snarest. Samtidig har nettverksansvarlig lett etter forklaringen på et antall uforståelige feilmeldinger. Denne hendelsen er enormt beklagelig, men behovet for evaluering er ikke mindre av den grunn. Jeg må derfor be dere om å besvare skjemaet på nytt. Det er ikke vanskelig å forstå om motivasjonen for dette ikke er den aller største, spesielt for de som har brukt en del tid på utfyllingen tidligere.

Likevel - er det mulig å be dere om hjelp en gang til? (Jeg har fått ett svar på papir i posten. Vedkommende må selvsagt ikke svare på nytt.)

Brevet som ble sendt 16.3. følger nedenfor:
(Gjengivelse av 1. brev)

Vennlig hilsen
Torstein Rekkedal

1. purring

Sendt: 5. maiapril 2000 14:22

Emne: Valgfagsnettverket - Evaluering

Kjære alle studenter i valgfagsnettverket.

I brevet som ble sendt ut i forrige uke prøvde jeg å redegjøre for problemene som hadde oppstått i forbindelse med evalueringen av Valgfagsnettverket.

Vi beklager dypt det merarbeid tilbakemeldingen gir dere ved at dere som besvarte det opprinnelige skjemaet blir bedt om å besvare på nytt. Likevel prøver vi igjen å anmode de som ikke har besvart skjemaet etter 27. april om å ta seg tid til å besvare skjemaet.

Det er viktig - både for arbeidet med nettverket - og for å ivareta forpliktelsene overfor SOFF at vi kan gi en rimelig god tilbakemelding når det gjelder studentenes opplevelser og oppfatninger. Vi har også erfart at mange i lærerutdanningsmiljøene er interessert i våre erfaringer.

Vi ber derfor innstendig om at dere besvarer skjemaet så raskt som mulig. Prosjektet skal presenteres på NKUL (Norsk konferanse for utdanning og læring) i neste uke. Vi håper å få med noen av resultatene der, så hvis dere kan besvare skjemaet innen tirsdag 9.5., hadde det vært kjempefint.

På forhånd takk.

En spesiell takk til dere som har besvart skjemaet etter purringen i forrige uke.

Skjemaet finner dere på:

<http://www.nettskolen.com/studium/valgfagsnettverk/studeval.html>

Vennlig hilsen
Torstein Rekkedal
forskningsleder
NKI

2. purring

Sendt: 19. mai 2000 11:53

Emne: Valgfagsnettverket – siste purring?

Til alle studenter i Valgfagsnettverket.

Dette er forhåpentligvis siste purring dere mottar i forbindelse med evalueringen av Valgfagsnettverket.

Først en takk til alle dere som har besvart spørreskjemaet.

Fremdeles mangler vi svar fra en del av dere etter at vi sendte ut informasjonen om at prosedyrene for datainnsamling i første fase hadde sviktet. Alle som har arbeidet med lignende prosjekter vet at manglende svar gjør resultatene fra forskning og evaluering mindre verdifulle. Prosjektgruppen ber derfor om at de som ennå ikke har svart, tar seg tid til å besvare web-skjemaet.

Som sagt, beklager vi dypt det merarbeid tilbakemeldingen gir dere ved at dere som besvarte det opprinnelige skjemaet blir bedt om å besvare på nytt.

Det er viktig - både for arbeidet med nettverket - og for å ivareta forpliktelsene overfor SOFF at vi kan gi en rimelig god tilbakemelding når det gjelder studentenes opplevelser og oppfatninger. Vi har også erfart at mange i lærerutdanningsmiljøene er interessert i våre erfaringer.

Vi ber derfor innstendig om at dere besvarer skjemaet så raskt som mulig.

På forhånd takk.

Skjemaet finner dere på:

<http://www.nettskolen.com/studium/valgfagsnettverk/studeval.html>

Vennlig hilsen
Torstein Rekkedal
forskningsleder
NKI

Appendix 4: Uttalelser fra prosjektmedarbeiderne

Høgskolen i Vestfold: Læremiddelutvikling: Brukertilpasning

Jeg har akkurat hatt en liten prat med Edin. Vi er enige om at han skriver evalueringen siden han har studentene.

Når det gjelder mitt arbeid, har jeg et par kommentarer :
Samarbeidet mellom Edin og meg foregikk på den måten at jeg utarbeidet min del og Edin sin. Vi jobbet ut 2 forskjellige deler som ble satt sammen - del 1 og del 2. Vi samarbeidet egentlig ikke (kanskje avhengig av hva man legger i samarbeid)- snakket lite sammen om innholdet. Men vi klargjorde hvem som skulle gjøre hva. Litt "rar" måte å samarbeide på etter min mening - men greit nok.

Det kan bli spennende å se evalueringen.

NKI Fjernundervisningen:

Som representant for NKI oppfatter jeg at vår deltakelse i Valgfagsnettverket har vært både nyttig og interessant. Det har vært nyttig fordi vi gjennom samarbeidet kan tilby studentene våre flere valgfag. Uten dette samarbeidet ville det ikke engang vurdert å få godkjent de tre valgfagene utenfor rammeplanen. Det er også sannsynlig at samarbeidet har bidratt til å gjøre tilbudet vårt bedre kjent og anerkjent. På sikt tror vi at samarbeidet vil gi oss flere studenter. Dessuten har Valgfagsnettverket gitt oss et godt grunnlag for å gå videre med våre planer om å utvikle et mellomfagstillegg.

Samarbeidet har vært interessant fordi vi har måttet sette oss in i nye faglige utfordringer og nye administrative samarbeidsformer. Dette har vært interessant i seg selv, men vi oppfatter det også som interessant fordi erfaringene forhåpentligvis kan brukes i fremtidige samarbeidsprosjekter. Arbeidet har vært faglig interessant fordi samarbeidspartnerne har bidratt med artikler og foredrag tilknyttet samarbeidet.

Vi oppfatter samarbeidet i prosjektgruppen (HiO, HiBo og NKI) som spesielt godt, kreativt, handlekraftig og inspirerende.

NKI har hatt et spesielt ansvar for studentadministrasjon og for web-tjenestene. Dette har ført til ekstra arbeidsbyrde på flere ansatte hos NKI. Valgfagsnettverket byr på nye og ukjente utfordringer som det kan være vanskelig å se de umiddelbare fordelene av. Det har derfor vært en utfordring å følge opp det praktiske arbeidet med valgfagsnettverket i en svært presset arbeidssituasjon.

Vi opplever det som problematisk at det ikke er inngått noen avtale mellom NKI og HiBo om rettighetene til kurset "Brukertilpasning". Siden dette kurset er lagt ut på NKIs server kan studentene oppleve det som NKI-produkt. Vi har imidlertid ikke utført vårt vanlige redaksjonelle arbeid fordi vi ikke har rettighetene til kurset. Vi opplever det også som problematisk at ikke HiBu har utviklet noe ferdig kurs.

Høgskolen i Buskerud:

Jeg har egentlig ikke deltatt som prosjektdeltaker i dette prosjektet, men har bare påtatt meg å lage de to-tre første modulene i faget "Læremiddeltilpasning - programutvikling med Visual Basic" (VB). Dette arbeidet har gått greit.

De resterende modulene vil bli utviklet hvis noen tar kurset, og da i samarbeid med dem som tar det. I skrivende stund vet jeg ikke om noen slike studenter. Det er kanskje ikke så rart: Mitt bidrag er ikke lagt ut på nettskolens web-sider. Jeg vet ikke grunnen.

Jeg er egentlig skuffet over at denne type undervisning, som utnytter IKT, ikke er kommet lenger i forhold til "gammeldags" brevundervisning. Riktignok har jeg kalt hver del for "Modul", men det dreier seg jo i virkeligheten om *brev* som (nesten) like gjerne kunne vært sendt med "snail-mail".

Jeg utnytter altså kun mediet som kommunikasjonskanal - det er ingen *interaksjon*. Jeg ser visse muligheter for det, men utviklingstiden blir da *mangedobbelt*, så det hadde ikke jeg tid til. Såvidt jeg ser, er det heller ingen andre i Valgfagsnettverket som utnytter mediet muligheter på denne måten. Det eneste jeg har observert, er *linker*, altså hypertext. Det passer jo fint for et samfunnsorientert fag med mange kilder, men jeg er usikker på hvor relevant det er i VB. Det kan også føre til en *dårligere* struktur for leseren, fordi teksten ikke blir *sekvensiell*, men *hierarkisk*. Det er uvant og forvirrende. (Jeg antar jo at leseren sjekker opp linkene. Hvis ikke det er meningen, bør de nok heller stå til slutt i dokumentet.)

Høgskolen i Vestfold: Læremiddelutvikling – Programutvikling med Java

Erfaringer i valgfagsnettverket for gjennomføring av Java-kurset:

Arbeidsmøtene i Oslo og Horten har vært positive og oppklarende. Gjennomføringen av selve kurset har vist et skille mellom egne studenter og studenter innmeldt fra valgfagsnettverket.

Kurset hadde i starten totalt 13 registrerte studenter. Alle de registrerte fikk e-post fra foreleser flere ganger i oktober/november. Dette ble gjort for å støtte hver enkelt i oppstartsfasen og sikre at veadressen var kjent for alle.

Alle de 8 studentene som var innmeldt gjennom HVE har holdt kontakt med foreleser og med hverandre. Etter initiativ fra de mest aktive studentene har vi brutt oppfordringen fra Nettskolen om å unngå samling, og gjennomførte en samling med 7 påmeldte i slutten av februar.

I denne sammenhengen ble alle de 13 registrerte studentene pålagt å gi tilbakemelding ved hjelp av et skjema som var gjort lett tilgjengelig på vår hjemmeside. Pålegget gjaldt også dem som ikke hadde tenkt å delta på samlingen. Kun de sju påmeldte studentene fulgte pålegget.

Av de totalt 5 studentene som er påmeldt via valgfagsnettverket kom 2 fra Høyskolen i Oslo og 3 fra Nettskolen. De to studentene fra Høyskolen i Oslo og to av studentene fra Nettskolen har gitt respons en til to ganger hver. Den siste av de tre studentene fra Nettskolen har ikke gitt noen respons.

Det kan derfor se ut som studenter som er innmeldt via nettverket har vanskelig for å engasjere seg. Siden dette er såpass få studenter totalt, kun seks studenter, er det vanskelig å si

om dette har personlige eller tilfeldige årsaker. Det kan ellers bety at studentene fra andre studiesteder føler de mangler oppfølging.

Dersom noen av disse studentene har gitt melding til sine skoler om at de har avbrutt studiet, ville det vært naturlig at driftstedet også fikk melding. Ved oppstart virket påmeldingen av studenter fra nettverket til driftstedet litt tilfeldig.

Høgskolen i Østfold:

Generelt:

Valgfagsnettverket representerer for oss noen grunnleggende ideer om hvordan universiteter og høgskoler kan og bør samarbeide om å tilby nettbaserte kurs og utvikle av nye studietilbud. Vi tror at denne måten å organisere studietilbud på gir et bedre tilbud til studentene, samtidig som det fremmer et faglig samarbeid mellom institusjoner.

Kurs er ikke lenger begrenset av institusjonelle grenser, men kan inngå i ulike studieforløp med utgangspunkt i ulike geografiske institusjoner. Dette gir et rikere kurstilbud til våre egne studenter. Vi kan tilby kurs som vi tidligere ikke maktet fordi vi manglet faglige, personlige eller økonomiske ressurser eller fordi kurset var for "smalt" til at vi kunne fylle det med egne studenter.

Vi tror også at slike kursnettverk kan bidra til å øke kvaliteten på nettbaserte kurs, fordi man gjennom å synliggjøre og dele kurs også deler erfaringer. Nettverket kan brukes som et fellesskap for å utveksle pedagogiske erfaringer og lære av hverandre. Samtidig skaper et nettverk en viss konkurranse om å lage gode tilbud fordi vi "kjemper" om de samme studentene.

Vi har derfor vært og er fortsatt svært positive til dette initiativet om å utveksle kurstilbud i et valgfagsnettverk.

Gjennomføring:

Vi synes at organiseringen av prosjektet har vært uproblematisk. Det har vært en ryddig prosjektstyring med klare mål og frister. Gjennomføringen har vært styrket gjennom aktiv bruk av e-mail fra prosjektledelsen og ved at all informasjon har vært lett tilgjengelig på prosjektets web-sider. At disse ble fjernet før prosjektet opphørte finner vi vanskelig å forstå.

Det er et problem at prosjektet ikke har kunnet stille med midler til utvikling av kurstilbudene i nettverket. Å utvikle nettbaserte kurs er ressurskrevende, og vi har derfor vært avhengig å skaffe midler til dette gjennom andre prosjekter. Uten denne tilgangen på andre prosjektmidler hadde vi vanskelig kunnet delta.

De andre kurstilbudene har vært lukket for gjennomsyn, og vi vet derfor svært lite om de andre kurstilbudene, hva de inneholder og hvordan de gjennomføres. Prosjektet har ikke fokusert på hvordan deltagerne i nettverket kan utveksle erfaringer og lære av hverandre.

Prosjektet har vært ensidig fokusert på praktiske løsninger for å holde orden på studenter, eksamen og utbetalinger

Høgskolen i Bodø:

Samarbeid om samarbeid:

Drøftingene med deltakerne (Monica, Leikny og Morten) var positive og lærerike. Struktur og innhold kom raskt fram, mens forståelse for den økonomiske siden tok noe lengre tid å forstå.

Samarbeid under veis:

Her føler jeg at jeg har fått mer igjen enn jeg har ytet. Å bli dradd fram av Monica var nyttig og effektivt. Ryddig "arkitektur" og Klare meldinger hjalp godt. Samarbeid innad i min organisasjon har gått greit. Vi er stolte av at dette lot seg gjennomføre uten mange ekstra problem. Administrasjon og styre (avd. + høgskolestyret) har hele tiden vært positiv til tiltaket. Jeg har til tider hatt problemer med å formidle hvordan vi egentlig gjør dette, men det går greit nå. Administreringen av studentene: Her har NKI gjort en utmerket jobb. Jeg har ikke hatt klager fra studentene på ordningen. Noen av dem hadde vanskelig med å forstå hvordan dette skulle fungere, men etter at de hadde fått dette forklart, gikk det greit.

Faglig:

Min del av valgfaget "Brukertilpassning" ligger i fulltekst på nettet med oppgaver. Her har vi valgt å lage 2 store innsendingsoppgaver - en i hvert hovedemne. Enten har vi vært gode til å skrive - og lage linker til gode sider på nettet - eller så har oppgavene vært godt tilpasset innholdet. Det har vært liten etterspørsel etter veiledning! Ingen har valgt å sende inn noen av øvingsoppgavene. Selv føler jeg meg litt faglig ensom, men jeg håper at evalueringen gir oen tips om forbedring. Besvarelsene kommer inn litt om sent. Her burde jeg ha laget frister for innsending! Kvaliteten på besvarelsene er gode! Neste år bør vi legge inn frister for innlevering.

Forbedringer:

De av valgfagene som har lab-øvelser, bør lage korte og praktisk gjennomførbare oppgaver og presentere disse tidlig i studiet. Slike praktiske forordninger tar tid å legge til rette for.

Høgskolen i Oslo:

Jeg prøver å si noe om erfaringer som kursutvikler, lærer og prosjektdeltaker

Kursutvikler

Kurset IT og jenter i skole og samfunn er utviklet i samarbeid mellom Monica Johannesen og Leikny Øgrim. Vi har bygd på erfaringene fra tidligere, delvis med samme kurs (Seminarbasert læring over avstand:

<http://www.kunnskapstorget.org/pedforum/ikt/jentekurset.htm>), og med tidligere erfaring med nettbasert undervisning. Både våre erfaringer og teori på området (for eksempel fra Annita Fjuk: "Computer Support for Distributed Collaborative Learning" og Morten og fra PedTek) viser det problematiske med *samarbeid* over avstand. Utfordringen er desto større siden læringsformer som prosjektarbeid og PBL blir stadig mer populære. Vi ville derfor lage et kurs som bygger på ideen samarbeid over avstand. Kurset skulle være mest mulig basert på samarbeid, og helt basert på avstand. Vi valgte seminarformen. Vi syns vi bygger på en spennende idé, og har fått til et spennende kurs. Dessverre har ingen valgt det ennå. En grunn kan være at vi har krevd fast progresjon. Årsaken er at vi tror det er enda vanskeligere å få til meningsfulle seminardebatter hvis studentene ikke er på samme sted i kurset. Det er mulig vi må jenke på progresjonskravet for å få studenter.

Lærer i IT2

Lite "mothering" i forhold til i fjor

Under fjorårets pilotprosjekt brukte vi nokså mye tid og krefter på lokal veiledning av studentene. Vi følte oss til dels som faglige og sosiale lynavledere i forhold til studentenes frustrasjoner.

Vi oppsummerte at noe av årsaken til frustrasjonene kunne være at studentne ikke forventa at deler av tilbudet skulle gis som fjernundervisning, og at de oppfatta dette som en dårligere tilbud enn nærundervisning. Dessuten fikk studentene bare tilbud om ett "valg"emne. I år var studentene forberedt på fjernundervisningstilbudet. Dessuten var tilbudet mange fag. Vi har opplevd mye mindre frustrasjon hos studentene i år.

Reaksjoner hos studentene

Våre studenter er fordelt på lokalnett, Java og brukergrensesnitt. En eller to som begynte på Java har hoppa over til Lokal og intranett. De fleste går på Lokal- og intranett. Studentene strevde lenge for å få tak i en maskin de kunne øve på lokalt. Det gikk ikke. De ga uttrykk for at det ga dem et mye dårliger kurs, på grensa til det uforsvarlige. Det må oppsummeres om det er et krav at studentene skal ha tilgang til testmaskiner lokalt. De var mye mer fornøyd etter å ha vært på lab-øvelse i Halden.

Fullføring - eksamenspåmelding?

Nettbasert fjernundervisning er en krevende form som krever mer disiplin fra studentenes side enn nærundervisning. Dette gjelder selv om de bruker høgskolens lokale, selv om det er satt av tid til studiene på timeplanen, og selv om de kan støtte seg på fellesskapet i klassen. Noen studenter jobber sammen. Den timeplanlagte studietida blir i liten grad brukt. Vi veit ikke hvor mange som fullfører kurset.

Erfaringer som prosjektdeltaker

Vi fulgte lojalt Valgfagsnettverkets intensjoner om ikke å påvirke studentene til å prioritere vårt eget kurs i forhold til de andre kursene i Valgfagsnettverket. Kursvalgene andre steder, kan kanskje tyde på at ikke alle har vært like tro mot Valgfagsnettverket i så måte? Er det i tilfelle noe problem?

Det viste seg nokså seint at flere av høgskolene fikk færre studenter enn forventa. Det førte til at det totale studenttallet ble nokså mye lavere enn vi hadde trodd. Det har vært litt frustrerende, men det er kanskje sånt vi ikke kan gjøre noe med??

Kommunikasjonen med Østfold har til tider vært litt vanskelig: Representantene har blitt bytta ut. Informatikkseksjonen og lærerutdanninga har ikke hatt helt oversikt over IT2 og Valgfagsnettverket (?) sånn at det ikke kom noen studenter derfra, selv om kurset drives lokalt.